

TYGODNIK

ILUSTROWANY

Rok 1912,
półrocze II-gie

Od n-ru 26-go do 52-go.

F. K. K. K. K.

Spis rzeczy „Tygodnika ilustrowanego”.

ARTYKUŁY.		Nr. str.	Nr. str.	Nr. str.
I. SYLWETKI BIOGRAFICZNE.				
Alma-Tadema, p. M. W.	27	567		
Józef Ignacy Kraszewski. W setną rocznicę urodzin, p. Ign. Chrzanowskiego.	30	620		
Neuseur Edmund dr.	32	672		
Stryjeński Kazimierz, p. W.	33	693		
Władysław Syrokomla (Ludwik Kondratowicz) w 50-tą rocznicę zgonu, p. Z. Dębickiego	37	764		
Julian Wieniawski (Jordan), p. Artura Oppmana	39	812		
Jarosław Vrchlicky, p. Z. Dębickiego	39	813		
Stanisław hr. Badeni	42	875		
Wacław Michał Zaleski, p. d-ra Bron. Pałowskiego	45	936		
Jan Gall	45	942		
Stanisław Krzemiński (Ostatni), p. Artura Oppmana	49	1029		
Wincenty Chościak Popiel, arcybiskup warszawski, p. ks. Szkopowskiego	50	1047		
Władysław Żeleński (w 75 rocznicę urodzin), p. Henryka Opieńskiego	50	1049		
II. KRÓTKIE ŻYCIORYSY.				
Bandurski Władysław ks. biskup	31	650		
Baranowska Marya	28	590		
Berent Karol	36	755		
Białecki Antoni	47	993		
Biedrzycka Joanna	47	993		
Bojemski Marian	31	651		
Booth William	35	733		
Ciuchciński Stanisław	47	992		
Danejgówna Kazimiera	50	1053		
Dąbrowski Leon	34	712		
Dubowski Antoni Grzegorz	31	651		
Gauthier Jan	50	1053		
Hassewicz Stanisław	41	856		
Janiszewski Czesław	44	921		
Jordan Jan dr.	41	857		
Kadyi Henryk	44	921		
Kamiński Franciszek	39	817		
Kosiński Aleksander	41	857		
Kulikowski Marcin	49	1033		
Latham Hubert	30	631		
Leppert Stanisław	28	591		
Lewakowski Karol dr.	47	992		
Maciejowski Stanisław	35	733		
Marchwicki Zdzisław dr.	35	733		
Massenet Juliusz	34	713		
Mórawski Adam	46	963		
Potocki Tomasz hr.	42	879		
Radwanowa Zofia	43	899		
Steinman Daniel	27	571		
Sunderland Stanisław	29	611		
Symon ks. arcybiskup	31	651		
Szeptycki Jan hr.	47	993		
Trejdosiewicz Wiktor ks.	47	993		
Vrchlicky Jarosław	37	779		
Wachowicz Stefan ks.	43	899		
Wieniawski Józef	47	993		
Winiarz Alojzy dr.	34	713		
Wiorogórski W.	43	899		
Witkowski Marcin	39	816		
Woleński Władysław	28	591		
Wołowski Marian	31	651		
III. POWIEŚCI, OPOWIADANIA, NOWELE ORYGINALNE I TŁUMACZONE.				
Powieści.				
Rok 1794, p. Wład. Reymonta Nr. 27 str. 573.	28	593		
Nr. 29 str. 613, Nr. 30 str. 633.	31	653		
Nr. 32 str. 675, Nr. 33 str. 695.	34	715		
Nr. 35 str. 735, Nr. 36 str. 757.	37	777		
Nr. 38 str. 799, Nr. 39 str. 819.	40	839		
Nr. 41 str. 859, Nr. 42 str. 881.	43	901		
Nr. 44 str. 923, Nr. 45 str. 945.	46	965		
Nr. 47 str. 995, Nr. 48 str. 1015,	49	1035		
Nr. 50 str. 1055, Nr. 51 str. 1079,	52	1088		
Opowiadania.				
Wspomnienia z r. 1864—1865, p. Alfreda Römera Nr. 28 str. 585,	29	602		
Nr. 30 str. 626, Nr. 31 str. 645,	32	664		
Nr. 33 str. 684, Nr. 34 str. 710,	35	729		
Nr. 37 str. 770, Nr. 38 str. 793.				
Nowele oryginalne.				
Uczta u Alkibiadesa, p. Stanisława Obrzuda Nr. 27 str. 574, Nr. 28 str. 594,	29	614		
Nr. 30 str. 634, Nr. 31 str. 655,	32	677		
	33	697		
Zwada, p. Piotra Choynowskiego	27	575		
Nr. 28 str. 595, Nr. 29 str. 615,	30	635		
	31	654		
Pan hrabia, p. Eugenię Żmijewską	32	676		
Nr. 33 str. 696, Nr. 34 str. 716,	35	733		
Nr. 36 str. 758, Nr. 37 str. 778,	38	801		
Sen, p. Martę Hubicką Nr. 39 str. 820,	40	840		
We mgle, p. Henryka Sienkiewicza	40	826		
Przemysł, p. Stanisława Dzikowskiego	41	860		
Nr. 42 str. 882, Nr. 43 str. 902,	44	924		
Skarb zakopany, z teki Bolesława Prusa	45	946		
Nr. 46 str. 966, Nr. 47 str. 997,	48	1016		
Pierwsze morderstwo, p. Jana Lemańskiego	45	947		
Spotkanie z Minotaurem, p. Ignacego Grabowskiego	48	1017		
Bakshi Ali Babá-Beg, p. Ludomira Stępowskiego Nr. 49 str. 1037	50	1057		
	51	1081		
Wigilia wojewody Ruskiego, p. Ludwika Romockiego	51	1082		
Drobiazgi i różne.				
Mgła, p. Józefa Waśniewskiego	27	564		
Z teki Bolesława Prusa	41	847		
IV. POEZYE.				
Deszcz wiosenny, p. Michała C. Bieleckiego	27	563		
Poezja, p. Jana Piotrowskiego	27	572		
Inaros. Z cyklu „Książka florencka”, p. Władysława Bukowińskiego	28	587		
Psalm, p. J. I. Kraszewskiego	30	622		
Hymn	30	622		
Droga, p. Józefa Jedlicza	31	641		
Sztuka, p. Mieczysława Srokowskiego	32	665		
W górach, p. Antoniego Lange	33	685		
Skrzydła, p. Savitri	33	694		
Pielgrzym — pielgrzymowi, p. Władysława Syrokomle	37	767		
Janek, p. Władysława Syrokomle	37	767		
Do Litwy, p. Artura Oppmana	37	769		
Kazanie Skargi, p. Artura Oppmana	39	806		
Chrystus samotny, p. Zuzannę Rabską	39	813		
Złodziej, p. Z. Dębickiego	40	831		
Piosenka, p. Maryę Konopnicką	41	846		
Zmierzch, p. Józefa Karpińskiego	41	858		
Zaprawdę, odejść czas..., p. M. Bieleckiego	42	869		
Obraz, p. Józefa Jedlicza	43	893		
Oglądam się za siebie, p. Edwarda Słońskiego	45	933		
Mary, p. Mieczysława Smolarskiego	46	956		
Pozdrowienie, p. Zdzisława Milnera	47	986		
Sni mi się miłość żywa, p. Michała C. Bieleckiego	48	1003		
Ptaka - Feniksa, p. Savitri	48	1003		
List z daleka, p. Wandę Jentysównę	48	1014		
O szarym wieczorze, p. I. K. Hłakowicza	49	1023		
List księcia Józefa, p. Artura Oppmana	50	1043		
Wilno, p. Artura Oppmana	51	1069		
Z antologii przekładów.				
Dla ucha, tłum. Bronisława Ostrowska	29	612		
Sonety do przyjaciela, tłum. Artur Górski	41	850		
Król-zgon, tłum. Władysław Nawrocki	43	900		
Karomama, tłum. Bronisława Ostrowska	44	911		
V. STUDYA I WSPOMNIENIA HISTORYCZNE, ARTYKUŁY LITERACKIE, SPOŁECZNE I POLITYCZNE.				
Literatura Antoniego Potockiego, p. Ignacego Grabowskiego	27	560		
Zamierzchle instynkty (z cyklu „Sine ira”) p. A. Grzymałę-Siedleckiego	27	561		
Syny chłopskie, p. Wiktora Ambroziewicza	27	565		
Wspomnienia Leona Sapiechy, p. H. Mościckiego	27	563		
Czego dokonała Duma, p. B. Koskowskiego	28	580		
Pustynia Sienkiewicza, p. W. Lutostawskiego	28	581		
Dwa mesyanizmy, p. Czesława Jankowskiego	28	583		
Odrodzenie Irlandyi, p. Kazimierza Helle	28	587		
Anglomania, p. M. Wierzbńskiego	29	600		
Uroda życia i „La vie”, p. A. Grzymałę-Siedleckiego	29	601		
Życie polskie w dawnych wiekach, p. H. Apologie junactwa, p. Józefa Jankowskiego	29	605		
Listy Norwida, p. K. Bartoszewicza	30	621		
	31	644		
Pamiętki artystycznej twórczości J. I. Kraszewskiego, p. Al. Kraushara	30	623		
Fantazje oficera japońskiego, p. Dz...	30	624		
Od deklamacyi — do marzenia (z cyklu „Sine ira”), p. A. Grzymałę-Siedleckiego	31	640		
Mag czy szarlatan?, p. Cz. J.	31	648		
Urok zachodu, I, p. Władysława Jabłonowskiego	32	662		
Urok zachodu, II, p. Władysława Jabłonowskiego	33	682		
Wychodźcy polscy na Syberyi, p. Z. D. Chopin i Liszt, p. d-ra Adolfa Chybińskiego	33	687		
	34	702		
Falszywe świadectwo (z cyklu „Sine ira”), p. A. Grzymałę-Siedleckiego	34	703		
Na zamku żywieckim, p. W. N.	35	721		
Salon br. Niemanna (z cyklu „Sine ira”), p. A. Grzymałę-Siedleckiego	35	723		
A dach pali się nad głową, p. d-ra Józefa Rostafińskiego	35	725		
Heine i operetka, I, p. Czesława Jankowskiego	35	727		
Jazda polska w bitwie nad Moskwą, p. Maryana Kukiel	36	743		
Harakiri, p. Ignacego Grabowskiego	36	747		
Heine i operetka, II, p. Czesława Jankowskiego	36	748		
„Litwa” Syrokomli, p. Czesława Jankowskiego	37	765		
Ruch białoruski, I, p. W. B.	37	768		
Daudibert Caille, p. Szymona Askenazego	38	786		
Neo-mesyanizmi (z cyklu „Sine ira”), p. A. Grzymałę-Siedleckiego	38	788		
Ruch białoruski, II, p. W. B.	38	790		
Skarga Skargi, p. Ignacego Grabowskiego	39	806		
Dzieje Baroku, p. Artura Schrödera	39	839		
Rozmyślania polityczne, p. W. Perzyńskiego	40	831		
Pamięci Maryi Konopnickiej, p. Z. Dębickiego	41	846		
Kraków insurekcyjny, I, p. Maryana Kukiel	41	848		
Kwestya wschodnia, p. W. Perzyńskiego	41	851		
Czem są Polacy na Rus’, p. Jana Bezziami	42	868		
Kraków insurekcyjny, II, p. Maryana Kukiel	42	870		
Niezwykły tłumacz Mickiewicza, p. Jana Szymańskiego	42	874		
Wojna, p. A. K.	42	876		
Z powodu naszych „Samurajów”, p. Władysława Jabłonowskiego	43	888		
	44	910		
Wypiański we Francyi, p. Juliusza Kadena	44	912		
Carogród, I. Legenda wieków, p. Ignacego Grabowskiego	45	932		
Carogród, II. Skarby sezamu, p. Ignacego Grabowskiego	46	952		
Serce poety w „Panu Tadeuszu”, I, p. J. K. Hłakowicza	46	958		

	Nr.	str.
Legenda o Ordonie, I, p. K. Bartoszewicza	46	955
Szkoła główna, p. Z. Dębickiego	47	982
Imagina, p. A. Grzymałę-Siedleckiego	47	983
Serce poety w „Panu Tadeuszu”, II, p. J. K. Ilakowicza	47	984
Legenda o Ordonie, II, p. K. Bartoszewicza	47	983
Interesa Sułkowskich, I, p. Szymona Askenazego	48	1002
Dzieje myśli Krasieńskiego, p. Ign. Chrzastowskiego	48	1004
Legenda o Ordonie, III, p. K. Bartoszewicza	48	1005
W sprawie żydowskiej, p. Ignacego Grabowskiego	48	1006
Ze wspomnień Wojciecha Kossaka	48	1008
Sprawa polska a Prusy, p. Antoniego Marylskiego	49	1022
Sainte-Foi o Polsce i o Polakach, p. Z. D.	49	1024
Interesa Sułkowskich, II, p. Szymona Askenazego	49	1026
Reforma teatru a dramaty Wyspiańskiego, p. Franciszka Siedleckiego	49	1028
Stanisław Trembecki na tle epoki, p. Z. Dębickiego	50	1042
Stanisław Trembecki w Tulczynie, p. dra Edwarda Woronieckiego	50	1044
Polska pieśń miłosna, p. Jana Lorentowicza	50	1046
Cudzoziemiec w Wilnie, p. Józefa Weyssenhoffa	51	1036
Promieniści, p. H. Mościckiego	51	1067
Myśl polska w Wilnie, p. Stanisława Ostoja	51	1070
Rodzice, dzieci, szkoła, p. Bolesława Koskowskiego	52	1084

VI. PAMIĄTKI, ZABYTKI I TYPY Z PRZESZŁOŚCI.

Ruiny zamków polskich w Galicji, p. K. S.	28	582
Portret Skargi w Lublinie, p. Józefa Smoleńskiego	39	808
Na Wawel, p. A. S.	40	810
Pałac Karasia, p. St. Dz.	40	833
Z cyklu: „Brzegiem Wisły”. Solec, p. Stanisława Dzikowskiego	41	853
Muzeum imienia króla Jana III we Lwowie, p. Artura Schrödera	46	957

VII. PODRÓŻE I KORESPONDENCJE.

Galicjskie Kółka rolnicze	28	592
Uczony arabski o Trypolisie, p. M-d	29	608
Życie i twórczość w Hellerau, p. Tadeusza Micińskiego	30	628
Mihintale, p. Jadwigę Marcinowską	31	612
Pamiętki polskie w Konstantynopolu, p. dra Fruzińskiego-Beja	32	668
V Olimpiada, p. Tadeusza Micińskiego	32	670
Muzeum ludoznawcze w Poznaniu, p. Tadeusza Jaworskiego	33	689
Wizje pokoju, p. dra Fruzińskiego-Beja	33	690
Albania, p. Az.	34	708
Kongres esperantystów w Krakowie	34	711
Z wystawy weneckiej, p. M. N.	38	790
Anuradhapura, p. Jadwigę Marcinowską	39	810
Kongres eucharystyczny	40	832
Nowy kościół w Krakowie	42	875
W wielkiej złotej pagodzie, p. Jadwigę Marcinowską	45	913
Zbiory gdańskie, p. Cz. Łukaszewicza	52	1086

VIII. MALARSTWO, RZEZBA, ARCHITEKTURA.

Paweł Michał Dupuy, p. W. Gąs.	27	563
Malarstwo chińskie, p. W. Mitarskiego	27	568
Dekoracje Kędzierskiego, p. H. Piątkowskiego	30	624
Słynny portret, p. Cz.	31	643
Międzynarodowa wystawa nowożytnej sztuki religijnej, p. Juliusza Kadena	32	667
Pacher czy Stwosch	32	674
Karol Larsson, p. J. Malisza	34	705
Wystawa prac Witolda Rzegocińskiego, p. H. Piątkowskiego	37	772
Z galerii mistrzów. Etcheverry, p. Wacława Gąsiorowskiego	42	873
Lewocza, stolica Spółu i jej skarby artystyczne, p. Ludwika Stasiaka	43	890
Z galerii mistrzów. Anders Zorn, p. Jana Malisza	45	934
Nieznany portret Stanisława Wyspiańskiego	46	964
Z galerii mistrzów. Paweł Chabas, p. Wacława Gąsiorowskiego	47	987
Otwarcie „Salonu 1912 — 1913”, p. H. P.	49	1027
Salon 1912 r., p. H. P.	52	1085

IX. PRZEGLĄDY MUZYCZNE I TEATRALNE.

Rozmowy o teatrze, p. Ig. Balińskiego	29	606
Nr. 37 str. 771, Nr. 39 str. 818,	41	852
Nr. 43 str. 894, Nr. 46 str. 959,	50	1052

	Nr.	str.
„Meduza”	41	851
„Meduza”, p. Henryka Opieńskiego	44	922

X. PRZEGLĄDY PISMIENNICZE, OCENY KSIĄŻEK, WYDAWNICTWA PERYODYCZNE.

Dzieje porobiorowe Litwy i Ruś, Henryka Mościckiego	27	572
Konopnicka po francusku	27	572
Polska przed stu laty	27	572
Na przelomie, Władysława Bukowińskiego, p. Z. D.	28	592
Szkice o Napoleonie, Fryderyka Masson.	29	612
Polska przed stu laty	29	612
„Chłopi” Reymonta po niemiecku	29	612
Nam jeno szumy zwiastują wiosnę..., p. E. C.	29	612
Nowe wydanie Szekspira	31	652
Polska przed stu laty	31	652
	32	674
Pamiętnik „włosianina”, Jana Słomki	33	694
Przyrodzone podstawy Polski historycznej	33	694
Polska przed stu laty	34	714
Karaimi i bóżnica ich w Lucku	34	714
Mikropoezya (poezya i przyroda Japonii Remigiusza Kwiatkowskiego)	34	714
Śladami naszego rozwoju ekonomicznego, Romana Woyczyńskiego	34	714
Polska przed stu laty	34	714
Nieznany Bogu, Józefa Jedlicza	35	734
Koń w Polsce („O koniu w Polsce”, Zygmunta Sosnowskiego)	35	734
Ossolineum	35	734
Polska przed stu laty	35	734
Ernest Hello („Studia i szkice”)	36	756
Andrzej Towiański i Żydzi	36	756
Polski Rousseau	36	756
Polska przed stu laty	36	756
Czterdzięci pieśni Rigwedy	37	776
„W walce o słońce”, Adama Stodora	37	776
Z dziedziny kartografii polskiej	37	776
Polska przed stu laty	37	776
Z okolic Dźwiny	38	799
Polski stan posiadania na Rusi, Joachima Bartoszewicza	38	799
„Tryumf śmierci”	38	799
Z kaszubskiej niwy poetyckiej („Dumki z kaszubskich pól”, Franciszka Sędzickiego)	38	799
Wydawnictwa Skargowskie	40	838
„Kazanie sejmowe”	40	838
Z dziejów sztuki polskiej	40	838
„Piękno miast i zabytki przeszłości”, Leona Pinińskiego	41	858
Słoweński tłumacz Sienkiewicza	41	858
„Grafika”	43	900
Litwa i Białoruś, Leona Wasilewskiego	43	900
Pisma filozoficzne Kozłowskiego	43	900
Wypisy historyczne	43	900
Dzieje filozoficznej myśli polskiej, dra Maurycego Straszewskiego	45	944
W hołdzie Syrokomli	45	944
Ośmset kilometrów w Afryce środkowej, Aleksandra hr. Wodzickiego	45	944
Nietzsche po polsku („Niewczesne rozważania” w przekładzie Leopolda Stapfa)	46	964
Zapomniane pisma polskie, J. Klaczki	46	964
Władysław St. Reymont we Francji	46	964
Pierwszy krok („Ewolucja twórcza Henryka Bergsona)	46	964
Sybir, wizje przeszłości, serya II	47	994
Dzieciarnia, Ewy Toporczykówny	47	994
Wesoły ludek, Zofii Rogoszcówny	47	994
Staś i Janek	47	994
I ja już czytam, Maryi Weryho	47	994
Władzio nad morzem, Jadwigi Warnkówny	48	1014
Śladami legionów, Stanisława Ostrowskiego	48	1014
Julcia, Bronisławy Włodkówny	48	1014
Cudzoziemiec, Zofii Urbanowskiej	48	1014
Chopiniana, Ferdynanda Hoesicka	49	1034
Barwne książeczki obrazkowe dla dzieci	49	1034
Bóg mi powierzył honor Polaków, Walerego Przyborowskiego	49	1034
Dżok, p. S. B.	50	1048
Wydawnictwa gwiazdkowe	50	1054
„Jawa”, Michała Siedleckiego	51	1078
„Sława”, Janusza Korczaka	51	1078
Przygody świerszcza, dra Ernesta Candèze	51	1078
Dziwaczne przygody, Leona Choromańskiego	51	1078
Książę gór i przepaści, Teresy Jadwigi	51	1078

Kuryer Literacki.

Nr. 27 str. 572, Nr. 29 str. 612,	31	652
Nr. 32 str. 674, Nr. 33 str. 694,	34	714
Nr. 35 str. 734, Nr. 36 str. 756,	41	858
Nr. 43 str. 900, Nr. 45 str. 944,	47	994
Nr. 48 str. 1014, Nr. 49 str. 1034,	47	994

Przeгляд prasy.

Polonica w literaturze szwedzkiej	32	674
Ankieta „Bluszczu”	49	1034

Nowości muzyczne.

Nr. 40 str. 838, Nr. 41 str. 858	45	944
----------------------------------	----	-----

XI. ARTYKUŁY BIEŻĄCE, FELIETONY I RZECZY RÓŻNE.

1) Rzeczy bieżące i różne.

W sprawie odrodzenia Teatru polskiego, p. Elf.	27	567
Konkurs na polichromię, p. S. K. I.	28	589
Wystawa prac kobiety polskiej w Pradze, p. Sław.	28	590
Z wrażeń łódzkich, p. Dees.	29	607
Wystawa rzemieślnicza w Łodzi	30	632
Śruba bez końca, p. Med.	31	647
Willi Verny w San Remo, w której mieszkał J. I. Kraszewski, p. Al. Kraushara	31	652
W sprawie odrodzenia teatru polskiego	31	652
Konkurs na pracę naukową	31	652
Z wycieczek wakacyjnych, p. Dz.	32	666
Na Lido, p. Z. D.	32	669
Tak mówił mój przyjaciel..., p. Aramis	34	707
Esperantysta, p. W. Perzyńskiego	34	712
Zjazd w Rapperswilu	34	712
Po zjeździe w Rapperswilu	35	728
Wilegiatury, p. W. Perzyńskiego	36	749
Hojny dar, p. Zet.	36	751
Na marginesie, p. Jur.	37	773
Drogie mieszkania, p. W. Perzyńskiego	38	792
Na marginesie, p. Jur.	39	815
Konkursy	40	838
Fundacja Jerzmanowskich, p. Jur.	42	873
Pogotowie opiekuńcze dla dzieci, p. dra Andrzeja Krysińskiego	43	895
Wyłączenie, p. St. Dz.	44	915
Nr. 45 str. 937, Nr. 47 str. 988,	48	1007
Wojna na Bałkanach	44	918
Nr. 45 str. 940, Nr. 46 str. 960,	47	990
Nr. 48 str. 1010, Nr. 49 str. 1030,	50	1050
Żydowski poseł Warszawy	46	962
Przemysł częstochowski, p. Zenona Pietkiewicza	46	967
Częstochowa dzisiejsza, p. Zygmunta Trzebińskiego	46	968
Żyjący profesorowie Szkoły Głównej	47	989
Wrażenia wileńskie, p. St. Dz.	51	1071
Wieczory wileńskie, p. Dees	51	1074

2) Na dobre W każdym numerze.

XII. ROZRYWKI UMYSŁOWE.

Drobizgi naukowe. Zadania, zagadki, logogryfy i rebusy w każdym numerze. Humor i satyra w każdym numerze.

XIII. NA OKŁADCE.

Grafologia. Dział gospodarczy. Odpowiedzi referenta zadań konkursowych. Treść numeru. Ogłoszenia.

XIV. PREMIUM „TYGODNIKA ILLUSTROWANEGO”.

5. Bezimienna, p. J. I. Kraszewskiego, t. II.
6. Rok 1812, p. Ludwika Reilstaba, 2 t.
7. Daniel Rock, p. Erekmiana Chatriana
8. Brühl, p. J. I. Kraszewskiego, 2 tomy.

RYCINY.

I. PORTRETY.

Abdullah-pasza	43	897
Alma-Tadema Wawrzyniec	27	567
Ankiewicz Władysław	29	617
Asquith H.	28	588
Badeni Stanisław hr.	42	875
Bandurski ks. biskup	31	650
Baranowska Marya	28	591
Baranowski Ignacy	47	989
Beckendorf hr.	52	1087
Berchtold hr. Nr. 36 str. 755 i	43	899
Berent Karol	36	755
Bialecki Antoni	47	993
Biedrzycka Joanna	47	993
Bittner Ryszard	51	1083
Bochwiec Stanisław	51	1083
Bojemski Maryan	31	651
Bolestinaz Issa Beg	36	755
Booth William		

TYGODNIK ILLUSTROWANY

ŁOWICZANIE W KOŚCIELE

GUSTAW PILLATI

Rodzice, dzieci, szkoła.

Instynkt samozachowawczy narodu wyraża się może najdobitniej w trosce o nowe pokolenie. Naród, który chce poprawy swego losu, i to poprawy nie na drodze cudu, lecz dzięki własnemu wysiłkowi, musi sobie powiedzieć: do tego trzeba ludzi, ludzi mocniejszych, mądrzejszych, słowem lepszych.

Tak staje na porządku dziennym kwestya wychowania.

Tem się tłumaczy, że we wszystkich wogóle społeczeństwach odradzających się, a w naszym specjalnie, szkoła zajmuje tak duże miejsce w myśli powszechnej. Bo od szkoły oczekujemy, że da narodowi te *nowe* przymioty i właściwości duchowe, na których starszemu pokoleniu zbywało.

Strzeżmy się jednak, aby od szkoły nie oczekiwać za wiele.

W swoim czasie w rozprawie specjalnej zwracałem już uwagę na wielki problem socjologiczny wychowywania ludzi. Przypomniałem wówczas, że są dwie drogi do tego: przez szkołę i przez życie.

Należy pamiętać—pisałem—że wychowanie człowieka nie odbywa się tylko w szkole. Ono zaczyna się w rodzinie; idzie dalej w środowisku społecznym, w którym żyje dziecko; przeciąga się poza lata szkolne, a dla wielu i przez całe życie, wskutek złożonych wpływów instytucji i obyczajów, wskutek okoliczności życiowych i tysiącznych lekcji codziennych, w które życie tak obfituje. To wychowanie pozaszkolne posiada wartość potężną, wielokrotnie zresztą zapoznaną. Przypisujemy często za dużo błędów szkole, chociaż one powinny obciążyć życie, współobywateli, obyczaje i może cały ustrój społeczny.

A przedewszystkiem rodziców.

Bo rodzina pozostaje w dalszym ciągu punktem ciężkości sprawy wychowawczej. Człowiek wychowuje dziecko. Matka, ojciec, ugniatają naprzód to ciasto, z którego ma wyrosnąć obywatel.

Na tę samą kwestyę kładzie osobliwy nacisk Zygmunt Wasilewski w jednym z doskonałych swych szkiców, poświęconych *Myśli przebudowy*.

— Niema na świecie takiego systemu szkolnego, któryby mógł wziąć na siebie odpowiedzialność za popełniane w społeczeństwie zbrodnie. Dziecko musi być z natury rzeczy najpierw *własnością rodziny*, potem dopiero—szkoły. Nam-by zaś chciało się zrzucić na szkoły całą za dziecko odpowiedzialność. Dlaczego? Nam bowiem nie chce się ponosić jej za nic, nawet za siebie.

— Co nas skłania do likwidowania rodziny? — zapytuje autor. Bo w gruncie rzeczy jest to objaw zrzekania się życia rodzinnego na rzecz fabrycznego systemu wychowania.

— Nie skłania nas przecież do tego—odpowiada—nowożytny tryb wytężonego zarobkowania, które rozprasza rodzinę i nie pozwala chować dzieci jako swoją własność. Jest u nas, oczywiście, wiele dzieci, wychowujących się dziko z konieczności, pozostawionych w dużym mieście bez należytej opieki; ale te dzieci nie tworzą omawianej tu zasady. Opinia, obarczająca odpowiedzialnością za młodzież szkołę, wytwarza się

w *domach filisterskich*, które dziećmi swemi zajmować się nie chcą i nie umieją.

To, co „domy filisterskie” robią z dziećmi, daje się spostrzeżać we wszystkich dziedzinach życia.

Na każdym kroku rozgrzeszamy się z największą łatwością z obowiązku własnego wysiłku, z wykonania tej roboty, która przedewszystkiem na naszym własnym leży sumieniu.

Oddało się dziecko do szkoły — już jest spokoj. Żle mu się tam wiedzie—winien system szkolny.

Tak samo, jak gdy człowiek ukradnie, mówi się: złe warunki ekonomiczne; gdy popełni niegodziwość narodową — winien nacisk polityczny.

— Ogół puścił z ręki dzieci—z próżniactwa. Matka, której się nie chce pilnować dziecka osobiście, odsyła je już w piątym roku do „freblówki” i odtąd przestaje właściwie za nie odpowiadać. U ludu matka nawet wśród ciężkiej pracy zawsze za dziecko odpowiada. To tylko przykład, ale naogół tendencja nie jest ta, że dzieci dążą do emancypacji, lecz że rodzice chcą się od dzieci emancypować.

Nam się nie chce za siebie myśleć—mówi Wasilewski—mamyż więc myśleć za dziecko? Łatwiej je oddać do mechanicznego warsztatu i fabrycznie preparować umysł, byle prędko, bo nauka kosztuje.

— Szkoła średnia tembardziej ma zdjąć z rodziców wszystkie kłopoty wychowania i całą za nie odpowiedzialność. Dzieci tutaj stały się odrębnym społeczeństwem autonomicznym. Bo, oczywiście, za wiedzą etyka, organizacja społeczna, polityka. Dzieci szkolne dostały po kolei wszystkie dobra autonomiczne, tylko „małe”: malutką „walkę klas” (dzieci jako pracownicy i nauczyciele jako pracodawcy), „malutki strajk” i t. d. Poszły za tem partye, prasa szkolna, protesty, demagogia profesorska — cały aparat walki politycznej, ale „mały”, uproszczony, zwulgaryzowany, przynoszący hańbę naszym czasom.

W społeczeństwie ruskiem w Galicyi, gdzie wszystko idzie sztucznie w przeskakiwaniu praw rozwoju, nauczyciel nie może już dać dziecku złej noty, bo mu dzieci szyby wybiją lub zęby. Nasze zaś dzieci załamują się jeszcze tragiczniej, bo w sumieniu.

Odpowiedzialności za dzieci nie mogą rodzice zrzucić na nikogo. Muszą ją wziąć na siebie.

Bardzo jest dogodniem, starszym, zrzucić z siebie odpowiedzialność na dzieci za ich los.

Ale czy dusza dziecka sprosta tej odpowiedzialności?

Czy nie za ciężkie to zadanie zostawiać dziecko sobie, bawić je złudą autonomii, a nękać w chwilach krytycznych, jak koniec roku, wymaganiem bezwzględny praktyczny roku szkolnego?

Bo pomimo wszelkich małych systemów i małych polityk, czyniących dziecko małym człowiekiem, nikt mu nie zdoła dać choćby miniaturowej, ale całkowitej dojrzałości życiowej, aby zrozumiało, że nie „nota”, lecz człowieczeństwo jest celem wychowania, że ponad życie i zdrowie moralne niema większych wartości.

Na wartościach życiowych dziecko znać się

nie może samo. Jeśli zaś ma o nich opaczne pojęcie, to ma je od nas.

— Dzieci nie są fikcją społeczną. One wykonywają nasze ruchy; my im dajemy takie lub inne instynkty. Kiedy strzelają się lub wieszają, to improwizują nasze postępkę, może karykaturując naszą duszę w swej wyobraźni dziecięcej. Tak pojmują wielką odpowiedzialność, którąśmy im wszczepili, za obrót karyery swojej. Nasze mają wady: naszą neurastenję, naszą nieumiejętność pracy, nasze łaknienie łatwych rezultatów zewnętrznych i naszą etykę szulerską. Żaden system szkolny dzieci naszych nie zbawi. Dopiero gdy przerobimy się na typ twórczy i odpowiedzialny, działający siłą wewnętrzną wielkich celów i mocnych zasad, wtedy i szkoła będzie lepsza, połączy się w pracy z rodzicami, stanie się silną instytucją narodową.

Uwagi praktyczne autora, lubo odnoszące się przedewszystkiem do szkoły galicyjskiej, zawierają prawdę zasadniczą, obowiązującą we wszystkich stosunkach i warunkach.

Na wszystkich szczeblach pracy wychowawczej, tego wielkiego problemu prawdziwie narodowego, w którym chodzi nie tylko o nowe pokolenie, ale także o dojrzałą już, w pełni sił żywotnych będącą demokrację, zawsze zagadnienie będzie się przedstawiało tak samo: trzeba zacyznać od siebie samego.

Klasy, które chcą wciągnąć lud do pracy obywatelskiej, muszą przedewszystkiem same zdać egzamin obywatelski.

Rodzice, którzy pragną uposażyć dzieci w uzdolnienie do tegiego życia, muszą sami świecić im przykładem i czynnie wpływać na wzrost, kształt i treść młodej duszy.

W tej robocie nikt ich nie wyręczy. Szkoła jest tylko częścią obszernego dzieła wychowawczego. Rodzina jest jego podłożem, kładzie pod nie fundament i następnie daje oparcie ideom, płynącym ze szkoły.

A potem rodzice przecież, nie zaś dzieci, tworzą tę atmosferę społeczną, którą oddychają dzieci. Ci, którzy traktują życie, jako wieczny karnawał, ci, których przeżera pesymizm, ci, którzy są próżniakami i szulerami życiowymi—ci wszyscy oczekują od dzieci cudu przetworzenia się na ludzi pracy, ochoczej walki życiowej, uczuć obywatelskich.

To nonsens. Nic nie może wyrosnąć dobrego pomimo nas i poza nami. Życie jest mściwe. Nie zarobisz—nie masz. Nie oglądajmy się na dziwy przypadku. Wszystko się w przyrodzie ludzkiej, jak ogólnej, wiąże.

Dziecko wychowywane jest przez człowieka. Niema zatem większego absurdu od tak modnej dziś autonomii młodzieży. Jeśli młodzież ma prawo stanowienia o sobie, urządzania „strajków” i „bojkotów”, to znaczy, wie sama, co jej potrzeba.

Po cóż więc wychowujecie ją, uczyście, pilnujecie?

Jeśli macie coś do zarzucenia swoim i obcym dzieciom, zwracajcie się przedewszystkiem nie do szkoły, lecz do siebie samych.

Pytajcie się: czyśmy wszystko zrobili, żeby w rodzinie panował duch pracy, karność, poświęcenia obywatelskiego i zasłużonego autorytetu ojca, matki, wychowawców?

SALON 1912 r.

Ogólne wrażenie Salonu tegorocznego jest dodatnie. Tradycyjnie już urabia się na gruncie tej rozwijającej się z rokiem każdym instytucji pewien poziom, który coraz bardziej podnosi swe artystyczne znaczenie.

W tegorocznym dorobku wybija się na naczelną stanowisko Stanisław Lentz swymi, coraz bardziej piętno indywidualności noszącymi, portretami. Indywidualność Lentza potężnie w naszych oczach i wkracza już w obszary sztuki wszechświatowej. Może ze wszystkich naszych wielkich portrecistów Lentz posiada najwięcej pierwiastku żywiołowego—jest on z nich wszystkich najmniej oficjalny, a najbardziej samodzielny.

Lentz nie zbacza z raz wytkniętego kierunku; rozwijając swój talent, nie tylko, że nie gubi po drodze znamienych cech, lecz naodwrot zaznacza z coraz większą siłą przekonania wewnętrzne tendencje. Znakomity wprost wizerunek Aleksandra Jabłonowskiego, jako studium charakteru i psychologii danej jednostki, żyje nie tylko bryłą swą i kształtem, lecz i nastrojem duszy. Portret p. Wedla, oraz scena rodzajowa „Porada” noszą też same cechy, tylko bez tak silnego akcentu.

Portrety Leopolda Horowitza są natomiast typowymi oficjalnymi wizerunkami. Oficjalność tę ratuje tu wielki kunszt samej roboty—znac majstra w każdym pociągnięciu pędzla.

Mistrzem również, i to nie tylko jako wirtuoz, lecz i jako kompozytor, nie przestaje być Józef Brandt. Nie chce się wierzyć, że tyle fugi, brawury i rozmachu, a przytem tyle rzeczywistego talentu, może promieniować z dzieła, które stworzył półwiekowej działalności jubilat. „Szwedzi w Polsce” to nowa karta twórczości artysty, dla którego przeszłość rycerskiej Polski jest niezgłębioną studnią natchnienia, to świeży wytrysk zawsze młodego talentu.

Aleksander Augustynowicz wyrobił sobie specjalność w rodzaju, jednym z najtrudniejszych. Zbiorowy portret nie może być rodzajowym obrazem, bo przestałby być portretem—nie może być szeregiem usadowionych dowolnie osób, boby jako dzieło sztuki stał się nudnym. Szkopuły te znakomity twórca „Portretu Sembratowicza” i „Dwóch córeczek” szczęśliwie zwyciężył: rodzinny wizerunek pp. Ś. w otoczeniu dzieci i niańki zajmuje swą treścią malarską, przykuwa oko jako refleks życia i zdumiewa tężyzną wykonawczą.

Cztery dzieła Alfreda Wierusz-Kowalskiego są ozdobą Salonu, nie przez to, że malował je jeden z najbardziej uznanych, najznakomitszych malarzy zachodniej Europy, lecz że posiadają piętno silnej malarskiej organizacji. Oddawna

już przywykliśmy do wirtuozostwa, z jakim artysta każdy swój obraz wykonywa, lecz tym razem ponad wyrobioną techniką unosi się jakiś nieokreślony nastrój wysoce artystyczny. Kowalski nie był nigdy tak jedynym, tak soczystym kolorystą, jak obecnie. W brunatnej gamie, w jakby spatynowanej harmonii całości, drga światło, czuć miliony półtonów. Czy to będzie „orka”, czy dziewczyna leżąca, czy chłop wśród śniegu, ponad tematem góruje wielka samowiedza wraz z wielkim talentem. Tę samą kolorową gamę posiada i autoportret, malowany lekko, laserunkowo, a jednak bardzo żywy.

„Wiosna 1812 r.” to znowu nowy wariant trębacza i kowalowej, że jednak malował go Kossak, więc obraz ten nie przestaje interesować, jak każdy objaw samorodnej siły. Obrazy Kossaka tchną zawsze taką szczerością przekonania ich twórcy, że każdego przekonać muszą, dają bowiem odczuć część uczuć, którym sam malarz podlegał, nawodzą wizję rzeczy dawno minionych, lecz zawsze gorąco umiłowanych.

Antoniego Piotrowskiego trzy obrazy, z różnych sfer twórczości zaczerpnięte, są miarą wszechstronnych aspiracji zasłużonego w sztuce naszej artysty: ilustracja do starej piosenki to wskrzeszenie rycerskiego średniowiecza, zarznięty kogut to motyw codziennego bytu, u „Białego potoku” to artystyczne spożytkowanie sumiennych studyów pejzażowych. Artysta wyzyskał w dziełach tych swą wiedzę, szkoda, że nie wlał w nie więcej temperamentu, który również w czynnikach swego talentu posiada.

Stanisław Bagiński kroczy drogą pozostawioną w malarstwie naszym przez Kossaka. Jest on batalistą, a choć dotychczas nie stworzył jeszcze bitwy w całym zgiełku walki, jego liczne obozowe i wojenne epizody znamionują wyjątkową w tym kierunku orientację. Najlepszym z wystawionych obecnie obrazów jest „Ranny oficer”, lubo i dwa pozostałe: „Chłapowski na Litwie” i „Schwytnie szpiega”, noszą cechy pięknie przeprowadzonych kompozycji.

Mówiąc o obrazach, posiadających tematy anegdotyczne, należy wymienić sympatyczny obrazek Ryszkiewicza „O brzasku”, Ryszkiewicza syna „Przed dworem”, „Zima idzie” Sawiczewskiego, Stabrowskiego „Złote pałace” i „U źródła”, Wasilkowskiego „Wybór”, oraz Stanisława Batowskiego „Atak husaryi”, choć nie należy do szczęśliwych kreacji tego artysty.

Jak zwykle, krajobrazy przedstawiają większość eksponatów, w tym roku jednak dzieła wyjątkowego w tym kierunku nie posiadamy. Najbardziej znani nasi pejzażyści, jak Weyssenhoff, Rapacki, Ziomek, Popowski, nie przekroczyli zwykłej normy swej twórczości. To samo da się powiedzieć o Tetmajerze, Podgórskim, Uziemble, Kowalewskim. Jeden może Gałek w swym „Zim-

nym dniu w Tatrach” dał rzecz głęboko odczuć.

Jedną z najbardziej dodatnich stron Salonu jest udział w nim sił najmłodszych, wśród których kilka jednostek niezwykle szczęśliwie zaprodukowało swe talenty.

Jana Gumowskiego dwie kreacje: „Pan Jezus” i „Zwiastun”, należą do najbardziej oryginalnych płócien wystawy. Talent szczery i samodzielny pięknie manifestuje swe myślowe i artystyczne koncepcje, szczególnie w „Zwiastunie”, gdzie poezja, uczucie i powab pewnej naiwności tworzą dziwną w formie, a subtelną w wyrazie całość.

Pięknie również debiutuje w Zachęcie Paradowska, dając w symbolicznym uplastycznieniu „Miasta” obraz, przekraczający o wiele zwykły poziom codziennej produkcji.

Józef Krasnowolski idzie wciąż drogą postępu i staje się wyrazistą jednostką w naszym współczesnym malarstwie; ma on własne sny o ideale, które snuje w bardzo ciekawej interpretacji. Talent na dobrej drodze poważnych studyów posiada Stanisław Maszyński, której portret art.-dram. Krzywińskiego jest wprost doskonałym jak na początkującą artystkę.

Kwiaty Stanisława Ejsmonda znamionują malarza najzupełniej wyrobionego. Choć bardzo młody wiekiem, jest on znakomitym technikiem. Że i artystą potrafi być nie byle jakim, dowodzi tego akwarela dekoracyjna, w której niewiadomo co bardziej podziwiać: czy bogactwo koloru, czy skarby fantazyi.

Do młodych również zaliczam Henryka Grombeckiego, twórcę dużej akwareli „Pamięci babek naszych”, oraz dwóch prześlicznych rysunków. Są to arcydzieła uczucia, smaku, subtelności, tem większe, że podkładem ich jest skromność i szczerłość.

W pobieżnym mem sprawozdaniu muszę opuścić wielu. Widzę właśnie, żem nie wspomniał o prześlicznej głowie Blankszteinówny „Zadumana”, o najbardziej kolorowym obrazie wystawy, jakim są „Barki” Pillatiego, o pełnych morbidezny zagadkowej studyach kobiecych Karpieskiego, o coraz dziwniejszych eksperymentach Pankiewicza, o „Jędrku” Molly Bukowskiej i pełnych finezyi kwiatach Kędzierskiej. Nie wspomniałem również o Owidzkim, który wystawił obok autoportretu doskonały krajobraz parkowy, o Lasockim, autorze pięknego studyum „W ogrodzie”, o Zdzisławie Jasińskim, Janowskim, Grocie, Cieślowskim, Buyce, du Laurensie, Koźniewskiej, która wystawiła dwa, może najlepsze, swe portrety.

Miejsce mi nie pozwala również choćby wspomnieć o rzeźbie i architekturze, jakkolwiek obie te sztuki mają niepoślednich w Salonie przedstawicieli.

H. P.

Zbiory Lessera Geldzińskiego. 1) Talerz północno-niemiecki z w. XVII. 2) Waza delftycka z w. XVII. 3) Waza południowo-niemiecka z w. XVII. 4) Waza delftycka z w. XVII. 5) Talerz północno-niemiecki z w. XVII.

Zbiory gdańskie.

Znów jedna kolekcja, zebrana z mozolem przez zapalonego miłośnika, rozsypała się po świecie i przestała istnieć, jako zwarta całość, mająca znaczenie dydaktyczne, a zarazem będąca ostoją dla sztuki pewnej epoki i pewnego kierunku.

Lesser Giedziński.

Słynne zbiory Lessera Giedzińskiego, gromadzone w Gdańsku od r. 1860, rozprzedano w pierwszej połowie bieżącego miesiąca na publicznym przetargu w Berlinie. Kilka tysięcy przedmiotów, od drobiazgów mikrotechnicznych, miniatur i medalionów, aż do olbrzymich szaf gdańskich, zdobnych poważną, snycerską robotą, rozkupili handlarze lub przygodni amatorzy, których zwabiła głośna fama tej niepospolitej kolekcji. Co tylko miał Gdańsk najlepszego i najpiękniejszego w królewskiej dobie swego rozwoju, to wszystko zaprezentowano miłośnikom, cisną-

wieków szczęśliwego dobrobytu i dostatku powszechnego, gdy rzemieślnik miał czas na dłubanie artystyczną i miał ambicję, podsyconą sławą światową mistrzów ówczesnych, którzy, jak Kluge, Pettersson, Götz, Simon Hoerl, Antoni z Obbergen i Abraham von dem Block, nadawali ton artystycznemu przemysłowi na większych rynkach.

Zbiory Giedzińskiego posiadały właśnie sporo wyrobów tej epoki i tem głównie zwracały uwagę na siebie. Starogdańskie szafy, skrzynie, kasetki i sprzęty wszelkiego gatunku zawsze będą cenną zdobyczą dla każdego muzeum, czy to historycznego, czy przemysłowego, nic przeto dziwnego, że spora liczba instytucji tego rodzaju wysłała swoich dyrektorów na zakupno co przedniejszych przedmiotów.

Krakowskie Muzeum Narodowe wyprawilo

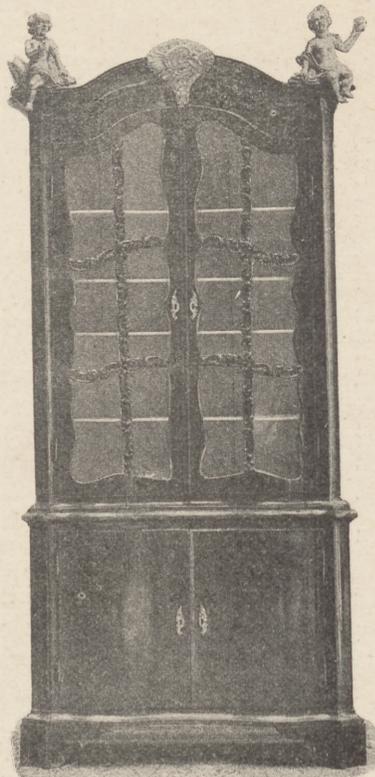
tarczą z w. XVIII, świecznik kościelny z pierwszej połowy w. XVIII, oryginalną misę cynową z r. 1745, zamek mosiężny z wieku XVII, mały świecznik z w. XVIII, żelazną kasetkę z w. XVII, rzadko dziś napotykaną kołatkę mosiężną z patrycyusza wskiego domu w w. XVII, kilka zamków z Malborga i Gdańska z XVII

Miniatura Gustawa Tauberta z r. 1786 (zakupiona przez Polaka).

Drobny portret damy z r. 1787 z napisem: „Invenit et fecit Varsoviae“ (zakupiony przez Muzeum Narodowe w Krakowie).

Szafa gdańska orzechowa z w. XVIII.

stulecia, a wreszcie śliczną miniaturę Tauberta z r. 1787, malowaną w Warszawie. Lwowskie Muzeum Przemysłowe miało głównie na celu zdobycie sprzętów i wyrobów rękodzielniczych, które mogłyby spełniać zadanie dydaktyczne wobec dzisiejszego naszego rzemiosła. Dyrektorowi Stronerowi chodziło głównie o meble z w. XVIII.

Cztery pory roku, porcelana z Maissen, wiek XVII (mimo poważnych uszkodzeń osiągnięto 1400 marek).

do Berlina dyrektora Koperę, Lwowskie Muzeum Przemysłowe dyrektora Stronera. Obaj z niesłychaną cierpliwością śledzili bieg przetargu i odzywali się tylko wtedy, gdy rozchodziło się o sprzęt, który, ich zdaniem, powinien znaleźć się w naszym posiadaniu. Mimo skromnych środków, zakupna powiodły się znakomicie i obaj dyrektorzy wywieźli bogaty łup do kraju.

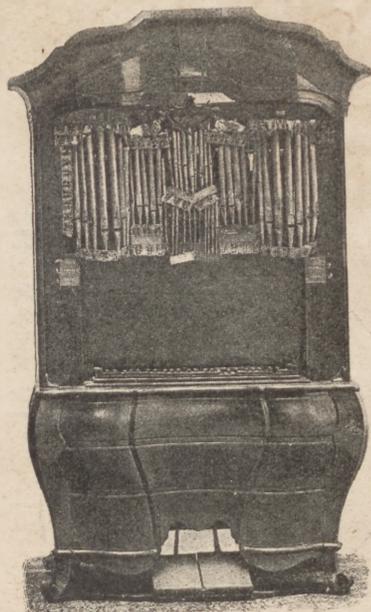
Obok paru przepięknych szaf, zakupiono wspaniałe biurko orzechowe, oraz zbytkowne łóżko dębowe, rzadki okaz snycerskiej roboty gdańskiej z XVII stulecia. Ładnie prezentuje się renesansowa szafa holenderska z tego samego wieku. Oprócz tego nabyto dla Lwowa kilka drobiazgów artystycznych: kociołki, zamki, kielichy, kołatki i okucia. Słowem, rzeczy ładne i—co rzecz ważna ze względu na niewielkie środki finansowe—tanio zakupione.

O porcelany i przeróżne drobiazgi, znajdujące się na licytacji, Polacy nie troszczyli się zupełnie, choć sprzedano dużo rzeczy cennych i rzadkich, natomiast broni i pamiątek polskich, które zdobiły zbiory Giedzińskiego, nie było na przetargu berlińskim. Sprzedali je widać spadkobiercy z wolnej ręki już dawniej.

Berlin.

CZ. ŁUKASZKIEWICZ.

cym się do hali licytacyjnej w Berlinie. Misterne wyroby Gdańszczan, słynne ich majstersztyki, którymi zdobił swe wygodne mieszkanie poważny konsul wolnego miasta, rywalizują w zbiorach ze skarbami sztuki, zwożonymi do Gdańska z całego świata z Włoch, Holandii, południowych Niemiec, a nawet z Chin i innych krajów zamorskich.

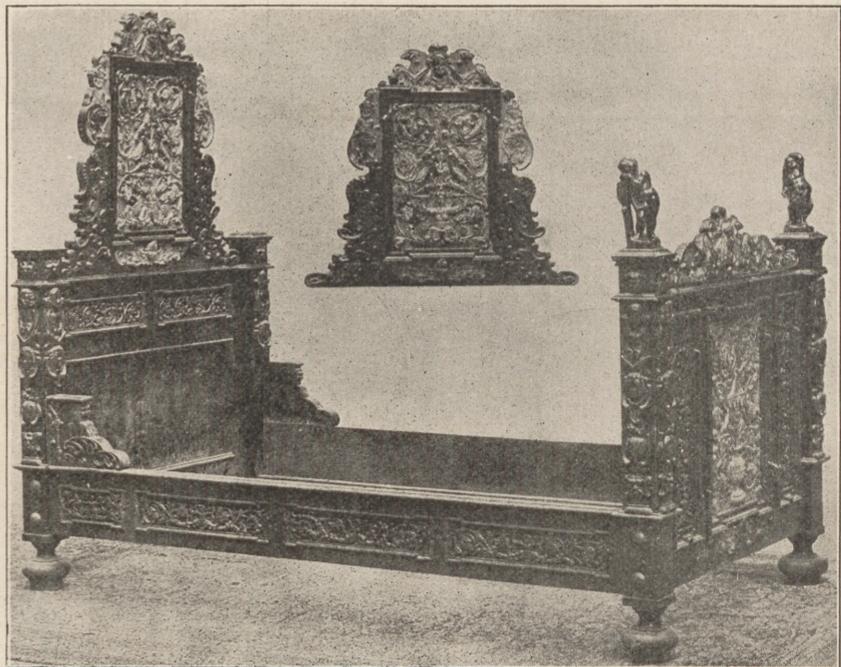

Organy domowe gdańskie z drzewa orzechowego, wiek XVIII.

Obok nich rozłożono pamiątki historyczne z dawnych

Na pierwszy plan, pomiędzy zakupionymi przez Polaków rzeczami, wybija się wspaniała szafa gdańska, wprost arcydzieło w swoim rodzaju, nabyta przypadkowo za bajecznie niską cenę niecałych pięciu tysięcy marek. Parę innych szaf, a zwłaszcza jedna z filarami, stanowiąc będą prawdziwą ozdobę sal Muzeum Narodowego; bardzo ładna jest skrzynia dębowa, wysadzana mosiądzem i podobna szafka ścienna.

Z drobiazgów oryginalnych, nabytych przez Muzeum krakowskie, należałoby wymienić mosiężne godło z orłem polskim, zegar z cynową

Łóżko dębowe z w. XVII, zakupione dla Muzeum Przemysłowego we Lwowie.

CI, CO ODESZLI.

Ś. p. Karolina Gromadzka,
zmarła 4 listopada w Heidelbergu pochowana w Warszawie 11 t. m., była stałą mieszkanką kresów (Elizawetgrad gub. Chersońskiej), gdzie—jak wszędzie po świecie—również ogniskuje się życie polskie i gdzie ludzie dobrej woli oświaty mają teren do pracy na filantropijnym i oświatowym polu. Taką uspołecznioną

działaczką-Polką, wierną zawsze ideom narodowym, była ś. p. K. Gromadzka. Przy jej czynnym i energicznym udziale powstały wszystkie miejscowe instytucje polskie: szkoła, biblioteka, oraz Towarzystwo Dobroczynności katolickie. A zadanie to było wielce mozolne, fundamenty bowiem tych instytucji nie na kapitalach się oparły, lecz na wyżebranych groszach. Dzięki swym zaletom towarzyskim, umiała ś. p. Gromadzka zjednać sobie liczne grono przyjaciół; często jednak można ją było spotkać, niosącą, własnymi środkami, pomoc tam, gdzie niedza z chorobą gościły. Jako jedna z opiekunek szkoły polskiej, garnęła do swego domu najbiedniejszą dziatwę: żywiła ją, ubierała i troszczyła się serdecznie o losy tego drobiazgu. Usnęła, zmęczona długą a ciężką chorobą, zostawiając rodakom na obczyźnie bardzo owocną puściznę swej działalności. Śladami jej dąży łyż szczerze, obfite i smutek ogólny. Oby dla tej drogiej naszej zmarłej ziemia ojczysta lekka była!

ANIELA DĄBROWSKA.

ODPOWIEDZI

i rady poufne dla Pań.

Julianowi. Piegi usunie „Precioza”, działając zupełnie łagodnie. Przeciw wypadaniu włosów pomada żółtowa „Tortulea”, wcierana w skórę co drugi dzień.
Prenumeratowi. Czerwone plamy wokół nosa bardzo często usuwa „Nezalina”, którą należy zwilżać, nasączywszy na watę, co można powtarzać parę razy na dzień. Jeżeli zaś czerwoność owa jest następstwem odziebienia, to już tylko „Gelurine” pomódz na to może. W każdym razie, „Nezalina nigdy zaszkodzić nie może. W jednym i drugim wypadku trzeba się wstrzymać od uży-

wania alkoholu i bardzo ostrych przypraw. Jeżeli żołądek nie działa prawidłowo, należałoby pić jakiś czas naczczo „Zioła paragwajskie” d-ra Grimma, zaparzane jak herbata.

Maryi Annie. Masażystka „Heros” do poprawienia form wątłego biustu kosztuje rb. 5.

Lalce. Radykalnie tę rzecz operuje gabinet d-ra Zamenhoffa, Senatorska 36.

Do Wszystkich. Środki tutaj omawiane mają na składzie firmy: „Perfection”, Szpitalna 10 i Paszkowski, Marszałkowska 109 i Nowosenatorska 2. Na kopertach należy dopisać „Dział kosmetyczny”.

M-me Ercedès.

Skład Fabryczny Narzędzi Chirurgicznych i Wyrobów Stalowych ostrych
Warszawa, MARSZAŁKOWSKA 81. Tel. 197-89

S. KOCHMANOWSKI i S-ka

Polcają: Narzędzia chirurgiczne i weterynaryjne, przyrządy szpitalne, bandaże przepuklinowe, pończochy gumowe i t. d. Wyroby stalowe ostre w najlepszym gatunku. PRZYJMUJE SIĘ WSKAZANIA REPARACJE. CENTY FABRYCZNE.

PRZESZŁO 15.000 LEKARZY
potwierdziło piśmiennie, że
SANATOGEN BAUERA
jest doskonałym odżywczym i wzmacniającym środkiem dla osłabionych, nerwowych, mało-krwistych i chorych osobników.
Oryginalny tylko z czerwoną banderolą. Dokładne wskazówki wysyła
Jeneralne Przedstawicielstwo Sanatogenu Bauera
Warszawa, Marszałkowska 129.

Na zasadzie orzeczenia lekarzy-specjalistów poleca się jako najdoskonalszy środek do utrzymania zębów i jamy ustnej w zdrowiu i czystości „Tymentol” w postaci eliksiru, proszku i pasty. Wyrabia je Centrale Laboratorium Chemiczne, a sprzedają większe składy apteczne w Warszawie i na prowincji.
We Lwowie firma Ed. Pawłowski ul. Akademicka 21.
W Krakowie firma K. Miklaszewski Pl. Dominikański 1.

PASTILLES DE TAMAR INDIEN GRILLON
Owoc przeczyszczający PRZECIW OBSTRUKCYI
PARIS, 33, RUE DES ARCHIVES.
We wszystkich składach aptecznych i aptekach

Sarg'a KALODONT
Nierzedny KREM i ELIKSIR do ZĘBÓW
Utrzymuje zęby białe, czyste i zdrowo.
Zadać wszędzie

G. A. MÜLLER
Wielki wybór: WANIEN, umywalk, zmywaków, kąpielowych, KUR FASONOWY, emalowanych, i wodociągowych, oraz ARMATURA wszelkiego rodzaju.
Warszawa, Jerozolimskie 80

G. A. MÜLLER
VARSOVIE
RUE JEROZOLIMSKA N°80

Firma Magasin Français, ul. Hr. Berga 8 poleca najnowsze **Gry, Zabawki, Przybory Kotylionowe,** oraz Witraże do okien. Filtry do wody i t. p.

Lekarz dentysta **STEFAN ŻYCZKOWSKI** Marszałkowska 108. Telefonu 167-49.

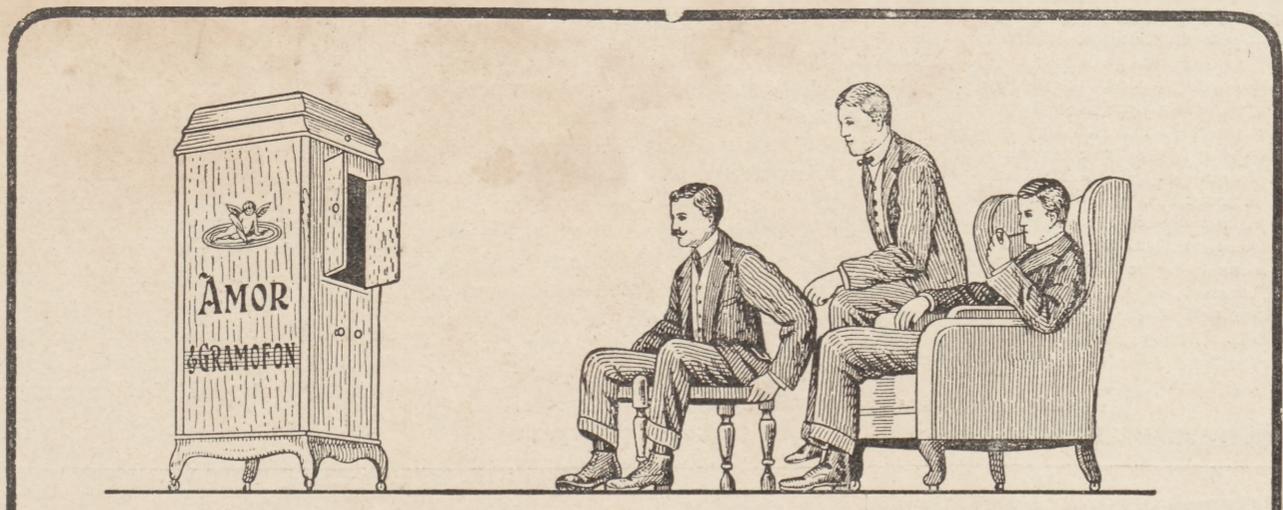
Przy Szkole M. RYCHŁOWSKIEGO (8 kl. Gimnazjum i 7 kl. Szkoła Realna). PENYONAT DLA UCZNIÓW pod osobistym kierunkiem dyrektora szkoły i przy udziale stałego pedagoga-wychowawcy.
Smolna (dolna) Nr 3, wjazd od ul. Książęcej. Telefon Nr 82-46.

Bracia HEMPEL GMACH TEATRU pod filarami **WYROBY SREBRNE**

KONIAK IMPERIAL

ADAM JASZCZOŁT Meble gotowe własnego wyrobu we wszystkich stylach i najmodniejszych fasonach **KALIKSTA № 10** (dom własny) TELEFON 985.

J. WAPIŃSKI MAGAZYN JUBILERSKI Krakowskie-Przedmieście Nr 19 dom własny

NIGDY

dotąd nie słyszano tak udoskonalonej reprodukcji głosu ludzkiego lub muzyki, jak obecnie, słuchając

„AMOR“

modelu bez-tubowej szafki, odtwarzanej, na rysunku powyższym. Wygląd zewnętrzny aparatów tych jest zastosowany do najnowszych stylów i obecnie gramofony „AMOR“ są najbardziej rozpowszechnionymi we wszystkich krajach Europy.

Te wspaniałe gramofony „AMOR“ łączą w sobie wszelkie zalety maszyny mówiącej, z najlepszym wyrobem, najlepszym drzewem, pierwszorzędnym mechanizmem i najlepszą membraną.

Przy kupnie należy zwracać uwagę na tę markę fabryczną, jest zbyt małą aby ją odszukać, lecz bardzo ważną, by ją odnaleźć.

GRY GRAMOFONÓW „AMOR“ MOŻNA SŁUCHAĆ WE WSZYSTKICH PIERWSZORZĘDNYCH MAGAZYNACH.

PETERSBURG, WARSZAWA, TYFLIS, RYGA,
Newski pr., 45. Nowy Świat, 30. Gołowiński pr., 9. Aleksandrowska, 33.

TOWARZYSTWO **GRAMOFON** Z ODPOW. OGR.

Z HYGIENY.

Pani Bol. Trwały puder w płynie do decoltu w rozlicznych gatunkach i odcieniach dostanie pani u Paszkowskiego, oraz wybór najmodniejszych obecnie perfum: La Vierge, Xanto, Stixe i inne. Na porost włosów, rzęs i brwi polecam znany Mos-balsam duński.

SIWE WŁOSY giną bezpowrotnie po jednorazowym użyciu „Wody Pigmol”. Woda ta nie farbuje, lecz przywraca naturalny kolor. Nie zawiera tłuszczu ani osadu, nie brudzi skóry. Proszę raz spróbować: jeśli nie poskutkuje, przyjmujemy z powrotem. Skład główny J. Wróblewska, dawniej Lipink, w Warszawie, ulica Wierzbowa, róg Niecałej. Wysyłka za zaliczeniem pocztowym.

K. S. Do magazynów, zaopatrzonych w towar najwykwintniejszy i najmodniejszy, należy Magazyn J. Jurczykowskiego (syna), Mazowiecka 2.

Wykwintne Obuwie
W. KWIATKOWSKI
Warszawa, Nowy Świat 30.
TELEFON 122-60.

SZCZURY

i myszy tępi szybko i pewnie pasta, przygotowana w aptece **A. Zalewskiego** w m. Rawie, gub. Piotrkowska. Cena funta 1 rub. 20 k. z przesyłką 1 rub. 45 kop. Próbne małe pudełka są do nabycia w aptekach i składowach aptecznych.

50% Medale Złote na Wystawach higienicz. **OSZCZĘDNOŚCI OPAŁU**
usuwa wilgoć patent. Multiplikator ogrzewania do pieców pokojowych i patent. Piec żelazne Multiplikatorowe „Szybkonagrzewacze wody do kąpieli. „Drzwiczki piecowe hermetyczne nie rozpalające się.
Dr. W. P. KŁOBUKOWSKI Inż. Wystrzegaj się naśladowictwa.
Warszawa, Al. Jerozolimskie 71.

BÓL GŁOWY; MIGRENE
NATYCHMIAST USUWA „MIGRENO-NERVOSIN” z KORUZIEM
BEZWARUNKOWO PEWNY I NIESZKODLIWY ROŚLINNY ŚRODEK
SĄ JUŻ FALSYFIKATY! WIĘC ŻĄDAĆ w APTEKACH i SKŁADACH
APT. PROSZKÓW WYRABIANYCH TYLKO w PŁOCKU z PODPISEM WYNAŁAZCY A. GĄSECKIEGO NA KAŻDYM. PROSZEK I UKŁADANIE
W MAŁYCH PAKETKACH

Szanownych prenumeratorów „Tygodnika Ilustrowanego” prosimy o łaskawe wniesienie prenumeraty na rok 1913-ty.

KORZYSTNA OKAZJA!
ofiarujemy z dawnych zapasów po **5,000 gasiork. wina węg.**
wyborowego słodkiego, średniego lub wytrawnego po niskiej cenie rb. 1.20 i rub. 1.80 gasiorek. Przy odbiorze 15 gasiorków dostawa franco.
BRACIA KEMPNER
Długa Nr 5. Telefonu Nr 772.

„**JÓZEF RENTEL i S-ka**” LESZNO 25 Przyjmuje się zamówienia i reparacje powozów i karosyri samochodowej. Genniki franco.

WYTWORNY PENSYONAT Laury Colonna Walewskiej i Dr. Zofii Wojciechowskiej

WARSZAWA, Nowogrodzka 40. TELEFON 186-58.

Bracia ŁOPIEŃSCY POLSKA BRONZY SALONOWE i KOŚCIELNE MAGAZYN KRAKOWSKIE-PRZEDMIEŚCIE **Nr 15** Tel. 21-90

	Nr.	str.		Nr.	str.		Nr.	str.
Chmieliński Józef	42	879	Mehmed V, sultan	41	856	Węgrzyn Józef	40	837
Chrzanowska Helena	40	837	Meżnicki Józef, ks.	46	968	Węgrzyn Maksymilian	40	837
Chrzanowski Bolesław	40	837	Michałowski Aleksander	41	858	Wieniawski Julian (Jordan)	39	812
Churchill W.	31	647	Miklaszewski Ludwik	38	797	Wieniawski Józef	47	933
Ciuchciński Stanisław	47	993	Miklaszewski Walenty	47	989	Wierzbński Maciej	29	605
Connell O Daniel	28	588	Miklavec Piotr	41	858	Wilson Woodrow	46	962
Czarniecki Stefan	29	604	Mensdorff Pamily-Dietrichstein Albert hr.	52	1087	Winiarz Alojzy	34	713
Czartoryski Olgierd książę	32	6 2	Meysztowicz Aleksander	51	1083	Wiorogórski W.	43	899
Czołowski Aleksander dr.	46	958	Meysztowicz W.	51	1083	Witkowski Marcin Nr. 39 str. 816 i	40	813
Danejówna Kazimiera	50	1053	Mikołaj, król czarnogórski	41	856	Witwicki Władysław dr.	48	1013
Dawison Bogumił	50	1052	Mikołaj, O.	41	857	Wlast	38	791
Dąbcańska Helena	40	831	Mineyko Władysław	51	1083	Własow Al.	38	791
Dąbrowski Leon	34	713	Mitscherlich W.	44	917	Woleński Władysław	28	591
Dembiński Bronisław dr.	44	920	Moltke v. Helmut	49	1032	Wołowska Marya	31	651
Dimitriew	45	941	Montwiłł Józef	51	1083	Wysocki Michał	49	1039
Dmowski Roman	41	856	Morozowiczówna	45	942	Zaleski Wacław Michał	45	936
Domaniewski Czesław	36	751	Mórawski Adam	46	962	Zarzycka Janina	40	837
Dostalowa Polda	34	713	Mrozowska Jadwiga	39	817	Zelwerowicz Aleksander	40	837
Dowgird Aleksander	51	1053	Muhtar Mahmud-pasza	43	897	Zmaczyński Adolf	51	1083
Dubowski Antoni Grzegorz	31	651	Murat	36	746	Zubow Mikołaj hr.	52	1083
Dubrawin Jan	51	1083	Mutsuhito, cesarz japoński	31	650	Zeleński Władysław	50	1009
Duninówna Laura	40	837	Napoleon I	29	612	Żeromski Stefan	36	747
Dybowski Benedykt	47	989	Nazim-pasza	43	897	Zóltowska Wanda hr.	30	631
Dydyński Teodor	47	989	Negri Pola	35	733	Zóltowski Andrzej hr.	30	631
Etcheverry Dyonizy Hubert	42	892	Neu ser	32	672	Żywanowski Edward	36	747
Ewaldowa	49	1033	Nogi hr.	38	797			
Fedorowiczówna Marya	37	775	Noradoughian effendi	43	899			
Ferdynand, car bułgarski	41	856	Nowak St. dr.	46	969			
Ficzew	45	941	Ochotnicki Ludwik	51	1083			
Francauille di Imperiali	52	1087	Okecki Władysław	47	989			
Frenkiel M.	37	771	Ordyński Ryszard dr.	27	567			
Gal Jan	45	942	O'Rourke Józef hr.	51	1083			
Gal Stanisław ks.	29	611	Osterwa	47	989			
Gauthier Jan	50	1053	Palmirski Władysław dr.	48	1012			
Gladstone Wiliam Ewart	28	587	Parnell	28	558			
Godek J.	27	576	Paszcz Mikołaj	49	1032			
Godlewski Wiktor	51	1083	Patek Stanisław	35	728			
Goltz von der, baron	43	897	Pawliński Józef dr.	48	1012			
Gorski Władysław Antoni	28	597	Pawlicki Stefan ks.	47	989			
Gościcki Jerzy	45	943	Pietrasiewicz Józef dr.	46	968			
Gotard Henryk dr.	48	907	Pietrzycki Jan	37	775			
Górska St.	49	1033	Piotr I, król serbski	41	856			
Grabowski Władysław	40	837	Piotrowski Romuald	29	617			
Grey Edward	52	1087	Plater-Broel de A. hr.	51	1083			
Grzmielewski Władysław	44	927	Poincaré Henryk Nr. 30 str. 630 i	43	899			
Hannówna Stanisława	34	713	Poniatowski Józef, książę	36	743			
Hartny Ciszka	38	791	Popiel Choćak Wincenty, arcybiskup	50	1047			
Hassewicz Stanisław	41	856	Popowicz M.	42	876			
Haćia dr.	44	916	Potocki Tomasz hr.	42	899			
Heidenreich Fr.	29	611	Prekker Kazimierz	51	1083			
Heine Henryk	36	748	Prohaska	49	1032			
Holewiński Władysław	47	983	Przeździecki ks.	32	673			
Iwanowski Wacław	38	791	Przybyko-Potocka Marya	40	837			
Jałowicki Mieczysław	51	1083	Raczyński Karol, hr.	46	999			
Jan Kazimierz, król	36	754	Radwanowa Zofia	43	899			
Janecka Janina	40	837	Radziwiłłowa Renata, księżna	35	721			
Janiszewski Czesław	44	921	Redmond John	28	583			
Jerzy I, król grecki	41	856	Reid Whitelaw	52	1087			
Jordan Jan dr.	41	857	Riza Ali-pasza	43	897			
Joszohito, cesarz Japonii	32	673	Roosevelt Teodor	27	571			
Kady Henryk	44	921	Rostopczyn, hr.	36	746			
Kallenbach Józef dr.	44	920	Römer Alred	28	583			
Kamiński Franciszek	39	816	Römer Mateusz	28	586			
Karasiński Józef	27	571	Römer Michał	28	583			
Karol, król rumuński	41	866	Ruszkiewicz Kazimierz ks. biskup	51	1077			
Karol Stefan, arcyksiążę	35	723	Rydygier Ludwik dr.	44	920			
Karwowski St. dr.	38	796	Sadako, cesarzowa japońska	32	613			
Katsura, książę	31	650	Sapieha Aleksander, książę	27	566			
Kemel-izmail Bej	49	1032	Sapieha Leon, książę	27	566			
Kielczewski Skarbek Jan	51	1083	Sapieżyna Jadwiga, księżna	27	563			
Kiniorski Maryan	45	943	Sawicki Władysław	51	1083			
Kończa Paweł	51	1083	Sazonow	43	899			
Korzon Tadeusz	45	942	Seyda Władysław	45	937			
Kosiński Aleksander	41	866	Schemua Blasius	49	1032			
Kosiński Julian	47	939	Siarkiewicz Eugeniusz	37	781			
Krańska Karolina hr.	36	775	Siemieński Leon	46	999			
Krański Edward hr.	35	728	Siemionow	42	874			
Kraszewska	30	620	Skarga Piotr ks.	39	805/8			
Kraszewski Franciszek	30	620	Skłodowski Zdzisław	48	989			
Kraszewski Jan	30	620	Słomka Jan	33	694			
Kraszewski Józef Ignacy	30	619	Sondermeyer dr.	47	992			
	30	620/21	Sosnowski Józef	40	837			
Krysińska Faustyna	40	837	Steinman Daniel	27	571			
Kryszka Antoni	47	983	Stokowska Wanda	34	713			
Krzemiński Stanisław	49	1029	Straszewski Maurycy dr.	45	914			
Kucharzewski Jan	40	837	Stryjeński Kazimierz	33	693			
Kulikowski Marcin	49	1039	Sumorok Restytut	51	1083			
Kuraś Ferdynand	36	754	Sunderland Stanisław	29	611			
Latham Hubert	30	631	Symon, ks. arcybiskup	31	650			
Leppert Stanisław	28	591	Syrokomla Władysław	37	763/7			
Lewakowski Karol dr.	47	992	Szczutowski Stanisław	47	992			
Luitpold książę regent bawarski	52	1087	Szeptycki Jan hr.	47	993			
Lempicki Michał	45	943	Szulc Bronisław	35	733			
Łuczkiwicz Jan	37	708	Szysztowska	31	650			
Łukasiewicz Jan dr.	48	1013	Taczanowska Franciszka	28	597			
Maciejowski St.	35	733	Tewfik-pasza	30	630			
Madeyski Jerzy	43	899	Thorailer Jaques	44	921			
Majerski Jan	36	754	Towiański Andrzej	36	756			
Malinowski	46	962	Trampezyński Wojciech	33	796			
Małecka Katty	40	837	Trejdosiewicz Wiktor, ks.	47	993			
Mano C. G.	52	1087	Urbankówna	49	1033			
Marchwicki Zdzisław dr.	35	733	Urchlicki Jarosław Nr. 37 str. 795 i	39	813			
Marylski-Luszczewski Antoni	48	1066	Wachowicz Stefan ks.	43	899			
Massenet Juliusz	34	713	Wawnikiewicz Roman	47	989			
Mechtyla, arcyksiężniczka	32	672	Weychert Edmund	40	837			

II. KOŚCIOŁY, POMNIKI, GMACHY, ZABYTKI, PAMIĄTKI Z PRZESZŁOŚCI I MIEJSCOWOŚCI.

Dolny zamek wileński w końcu XVIII-go wieku	27	527
Dypłom masonski z r. 1777	31	649
Kościół św. Ireny w Konstantynopolu	32	668
Broń polsko-węgierska z bitwy pod Warną	32	6 8
Dzwony, zdjęte ze świątyni chrześcijańskich	32	668
Trofea polskie z bitwy pod Warną	32	618
Gmach biblioteki publicznej	33	693
Ginąca Warszawa: Dom „pod zegarem” przy ul. Chłodnej	33	693
Ginąca Warszawa: Dworek na Lesznie	33	693
Smolhów. Miejsce urodzenia Syrokomli	37	766
Załucze. Dworek Syrokomli	37	766
Pałac Karasia, 3 rys.	40	833
Ruiny zamku w Chełcinach	40	838
Nowy kościół św. Trójcy w Bydgoszczy	44	921
Do art.: „Muzeum imienia króla Jana III”, 8 rys.	46	957/8
Fasada gmachu Biblioteki ord. hr. Kra- sińskich	50	1054
Wilno. Zaulek Bernardyński	51	1070
„ Fragment seminaryum	51	1071
„ Ku Ostrej Bramie	51	1071
„ Portal b. kościoła Franciszkanów	51	1071
„ Widok na Wilię	51	1072
„ Zaulek Literacki	51	1072
„ Cmentarz na Rosie	51	1072
„ Motyw z Wilna	51	1072
„ Ulica Szklana	51	1074
„ Piwiarnia w podziemiach bramy Su- bocz	51	1074

III. OBRAZY, RZEZBY, RYSUNKI ORYGINALNE, ARCHITEKTURA.

Andriolli M. E. 2 rysunki do „Urodzo- nego Jana Deborega”	37	765
Axentowicz T. Arcyksiążę Karol Stefan z Żywca	35	726
„ Arcyksiężniczka Renata	35	726
Badowski Z. Ilustracja do książki p. t. „Julcia”	48	1014
Bagieński St. Ilustracja do książki „Sza- kiem legionów”	48	1014
Batowski-Kaczor Stanisław. Skarga każą- cy (wizya)	39	807
„ Natarcie cho- ragwi Hu- sa. s. kiej na janczarów w 1683 r.	49	1023
„ Stanisław Trembecki	50	1041
Bellotto (Canaletto). Kościół św. Trójcy na Solcu	41	853
Bersani Stefano. Matka	38	794
Bianca d'All Oca Angelo. Na modlitwie	38	794
„ Damy i kawa- lerowie	38	795
Bieliński Witold. Ks. Piotr Skarga	39	816
Boruciński Michał. Za króla Stasia	50	1043
Boznańska Olga. Autoportet	48	1012
Bricard H. Pod wawrzynami	32	661
Brodowski J. Powrót z Bielan	35	734
Bruinier J. M. Rysunki do „Dzieciarni”	47	994
Brzeziński Jan. Projekt polichromii kościo- ła w Noworadomsku. Nawa główna	28	589
Caputo Ulises. U siebie	38	785
Chabas Paweł. Portret p. H. L.	47	981
„ Rozbawiona gromadka	47	983
„ Poranek	47	984
„ O zmierzchu	47	985
„ Alga	47	985
„ Portret p. A. K.	47	987

	Nr.	str.		Nr.	str.		Nr.	str.
Chińskie malarstwo. Tygrysy. Wiek XIX	27	568	Larsson C. Nasz proboszcz	34	705	Trzebiński M. Odrzykoń pod Krosnem od		
" Łabędzie. Epoka Sung	27	568	" Róża i kobieta	34	705	strony północnej	28	582
" Portret kobiety.			" Britta	31	706	" Ruiny zamku w Tęczynku	28	583
" Wiek XIX	27	568	Lasocki Kazimierz. Skraj lasu	29	601	" Szymbark od strony drogi	28	583
" Tygrys. Wiek XII	27	568	Liszkowska Emilia. „Prusacy“ przy mo-	45	939	" Czorzstyn z widokiem na		
" Pejzaż. Wiek X	27	569	dlitwie			Niedzicę	28	584
" Polowanie z chartem.			Makowski Czesław. Projekt pomnika Mo-	43	899	Lipowiec	28	585
" Wiek XIV	27	559	niuszki w Karlsba-			Wanke Władysław. Złoty cielec	44	909
" Portret męski. Wiek			dzie			Weiss Wojciech. Siostry	33	683
XIII	27	569	" Medal na pamiątkę			Studium	48	1012
Dupuy P. M. W drodze na Lido	27	559	50-lecia Szkoły Głó-	49	1033	Wereszczagin A. W. Napoleon I w drodze		
" Idylla w górach	27	561	wnej	28	579	do Moskwy	36	745
" Dama z papugą	27	561	Malczewski Jacek. Wiara	40	825	Weyssenhoff Henryk. Szmary	49	1024
" Winobranie (dekor. ścienna)	27	562	Wiara	40	825	Wielogłowski-Starykoń W. Zofiówka	50	1045
" Zboże	27	563	Marcinkowski Wł. Medalion Zygmunta Kra-	44	920	Wiwulski Antoni. Kmieć z pługiem z pom-		
" W ogrodzie Luxemburskim	27	564	sińskiego	44	920	nika Grunwaldzkiego	37	774
" Aisha poskromicielka	27	564	" Sfinks	44	920	" Projekt kaplicy Matki		
Eichler Zdzisław. Józef Ignacy Kraszewski	30	619	Portret p. W. C.	44	920	Boskiej w Szydłowie		
Etcheverry Dyonizy Hubert. Miły list	42	867	Masłowski St. Samotna sosna	33	681	na Żmujłzi	37	774
" W ten dzień			" Beduinka, Mamruka Bent	39	814	Studium	37	774
jużeśmy nie			Meriem	39	814	Portret dra M.	37	774
czytali wię-	42	869	" Sala fontanny w Dar El-	39	814	Stanisław Krzemiński	50	1053
cej	42	870	Bei w Bardo	39	815	Wodziński J. Z czasów Stanisława Au-		
" Nianki	42	870	" Kawiarnia arabska na Ba-	39	815	gusta	50	1044
" Przekupnie	42	870	zar Souk	39	815	Wyspiański Stanisław. Autoportret	46	964
z Leonu	42	870	" Były skarbiec Beja Tunisu w	39	815	Zorn Anders. Toast	45	931
" Dziewczyna			Dar El-Bei w Bardo	39	815	" Chleba naszego powszedniego	45	933
hiszpańska	42	871	Maczyński F. Projekt kościoła pod wezwa-	42	875	Stary kowal	45	934
" Konsylium	42	873	niem Serca Jezusowego w Krakowie	42	875	" Mona	45	935
Fabiański St. Plac Katedralny w Wilnie.	51	1067	Mehoffer Józef. Góralka	31	639	" Książę Karol szwedzki	45	935
" Od Popławy widok na Bak-			" Karton do katedry krakow-	32	667	" Pierwsza kąpiel	45	931
szbę	51	1068	skiej	48	1001	" W omnibusie	45	935
" Podwórze kamienicy Fechtla	51	1071	" Studium portretowe	37	776			
Firen J. Wśród lodów	40	827	Monat A. Studium portretowe	49	1029			
Flaudin H. Chrystus, idący na Golgotę	32	667	Mordasewicz K. Stanisław Krzemiński	49	1029			
Fratino G. Portret	38	789	Münzer-Neumannowa K. Nowa lalka (z mo-	49	1027			
Giani Jan. W domu prababki	38	787	tywów bretońskich)	38	798			
Gorski Konstanty. Powrót (Sybir. Wizye	47	991	Orcagna Andrea. Tryumf śmierci	39	806			
przeszłości)			Pankiewicz J. Ulica Celną w Warszawie	46	953			
Gramatyka-Ostrowska A. Inicjał z działu	28	589	Port Hornfleur	46	953			
etnograficznego wystawy pracy kobie-			" Ulica w Dinan	38	795			
ty polskiej w Pradze	33	693	Piatti Antonio. Portret	38	795			
Heurich J. Gmach biblioteki publicznej	52	1088	Marzenie	52	1083			
Hoffman Vlastimil. Pastorałe	32	665	Pillati Gustaw. Łowiczenie w kościele	32	663			
Holewiński J. Przeprowadzenie zwłok ś. p.	33	685	Piotrowski A. W jassyr	35	723			
arcybiskupa Wincentego Choćciak-Po-	48	1003	Pochwałski K. Arcyksiążę Karol Stefan	41	848			
piela z pałacu biskupiego do katedry.	48	1004	z Żywca	41	849			
Holiday H. Aniol sądu ostatecznego	48	1075	Podgórski St. Poranek	40	830			
Horowitz Janina. Studium portretowe	32	665	" Strumyk przy Morskiem Oku	43	889			
Janowski Ludomir. Główna	33	685	Rejchan Aloizy. Portret Nabelaka	28	586			
Jarocki Wł. Góral	46	954	Rigolot A. Porzece (Na schyłku lata)	29	602			
" Owczarek	48	1003	Römer Alfred. Autoportret	29	602			
" W kościele poronińskim.	48	1004	" Z roku 1863	29	602			
" Gazda	48	1075	" Kazamata Mikołajewska	29	603			
" Baca na Hali	29	603	z fortecy Dyneburskiej	29	603			
Jastrzębowski Wojciech. Projekt polichro-	29	603	" Żony. Mężowie	30	627			
mii kościoła w Noworadomsku. Nawa	28	589	" Z Albumu	31	646			
główna	27	565	" Brama Mikołajewska w	31	646			
Kamiński Ant. Rysunek do „Synów chłop-	40	834	więzieniu Dyneburskim	32	664			
skich“	41	860	" Rysunek z albumu	32	664			
" ... z owej mglistej otoczy	41	861	" Karol Falewicz	32	664			
wychylił się oddział ko-	42	882	" Szkice	34	710			
synierów	42	883	" rys. z Albumu	35	729			
" rys. do „Przemysłnika“ I	42	887	" Dr. Aloizy Abramowski	35	729			
" II	43	902	" Stanisław Pawłowski i ks.	37	770			
" III	43	903	Michał Skompski	37	770			
" IV	44	924	" Rzeźby, wykonane w wi-	38	793			
" V	44	925	zieniu Dyneburskim					
" VI	46	951	" Cela Leona hr. Platera					
" VII	40	830	w więz. Dyneburskim					
" VIII	40	830	Ruszczyc Ferdynand. Fragment kaplicy św.					
" Motyw z cmentarza Mont-	30	624/5	Kazimierza w Wilnie z amboną prze-					
martre w Paryżu	41	817	nośną Piotra Skargi	51	1035			
Kaufman Angelica. Obraz	28	586	Rygier Teodor. Sztuka	37	772			
Kędziński Apoloniusz. Fragmenty dekoracy-	35	721	Rzegociński Witold. Portrety	37	772			
cyjne	35	724	" Marysia	37	772			
" rys. do „Przemian“	35	725	" Autoportret	37	773			
Prusa	36	752	" Dworek	38	790			
Kossak J. Mateusz Römer, generał artylerii	49	1021	Saccagi Cezar. Ku wyżynom	49	1028			
W. Ks. Litewskiego	31	641	Siedlecki Fr. Legion, scena VIII	49	1028			
" Bryka brodzka	35	724	" XII	51	1073			
Kossak Wojciech. Ks. Renata Radziwiłłowa	35	721	Siestrzeńcewicz-Bohusz St. Targ na zwie-	51	1075			
" Arcyksiążę Karol Stefan	35	724	rzynę w Wil-	51	1075			
z małżonką Maryą Te-	35	725	nie	51	1075			
resa	36	752	" Tutejszy	51	1075			
" Wyjazd z podwórza zam-	48	1008	Wilnianka	32	670			
ku Żywieckiego	48	1009	Sinding Stefan. Walkiryja	41	845			
" Rok 1812. Rekwizycja	49	1021	Stachiewicz Piotr. Muza (pamięci Konopnic-	38	789			
Fragment z „Berezyny“	49	1021	kiej)	44	911			
" Trębacz i dziewczyna	31	641	Stefani de V. Eleonora Duse	44	912			
" Krasnowolski J. W hamaku	31	641	Szczygliński Henryk. Widok na Wawel	44	912			
Kraszewski J. I. Wjazd Radziwiłła do	30	623	" Z doliny Nowotor-	46	935			
Rzymu w r. 1680	30	623	skiej	38	795			
" Obrazek olej. z r. 1852	30	623	" Halabardnik	49	1025			
Lampi. Portret	40	830	Tavernier Andrea. Róże	38	788			
Langman Zygmunt. Figury świętych pol-	40	830	Tetmajer Włodzimierz. Zmierzch.	38	791			
skich w kościele	34	701	Tito Hektor. Nad kanałem San Marko w We-	31	643			
Maryackim	34	703	necyi	28	581			
Larsson C. Portret własny	34	701	" Ludwis	28	582			
" Rozmyślanie o teatrze	34	701	Tonci Salvatore. Portret hr. Potockiej	28	582			
" Zuzanna malująca	34	701	Trzebiński M. Zamek w Wiśniczu z brama	28	582			
" Anna Stina	34	704	wjazdową	28	582			
			" Odrzykoń, widok ogólny	28	582			

IV. RYSUNKI RÓŻNE.

(Rysunki do artykułów, miejscowości obce, kronika zagraniczna, różne).

Do art.: Bohaterowi dwóch światów, 2 rys.	27	570
" Minister Biliński w Bochni	27	570
" Echa przesilenia, 3 rys.	27	570
" Uroczystości w Pradze, 2 rys.	27	571
Butelka w niebezpieczeństwie	27	576
Do art.: Odrodzenie Irlandyi, 3 rys.	28	588
Dom gminny w Pradze	28	590
Do art.: Uroczystości w Pradze, 3 rys.	28	591
Galicyjskie Kółka rolnicze	28	592
Złudzenie optyczne	28	596
Do art.: „Życie polskie w dawnych wie-		
kach“, 2 rys.	29	604
" Uczony arabski o Trypolisie, 4		
rys.	29	608/9
" Górnicy polscy we Francyi, 3 rys.	29	610
Para arcyksiążęca w Krakowie	29	611
Sprzęt podróżny	29	616
Do art.: Życie i twórczość w Hellerau, 5		
rys.	30	628/9
" Fotografia na odległość, 3 rys.	30	631
Rozpylacz	30	636
Mihintale	31	642
Dwór w Romanowie	31	644
Do art.: Śruba bez końca, 3 rys.	31	647
" Mag czy szarlatan	31	648
Pochód podczas igrzysk olimpijskich		
w Sztokholmie	31	651
Pomnik ks. Juliana Echausta w katedrze po-		
znańskiej	31	651
Grupa orszaku ślubnego Zofii hr. Baworow-		
skiej i Wojciecha hr. Gołuchowskiego	31	651
Villa Verny w San Remo	31	652
Igły i szpilki pływające	31	656
Do art.: Z wycieczek wakacyjnych, 4 rys.	32	666
" Na Lido, 5 rys.	32	669
" V Olimpiada, 5 rys.	32	670/1
" Ofiara Tatr, 2 rys.	32	672
Z kolonii letnich W. W. Ks. Poznańskim,		
2 rys.	32	673
Praktyczny sposób	32	678
Do art.: Wychodźcy polscy na Syberyi,		
5 rys.	33	686/7-8
" Muzeum ludoznawcze w Poznaniu,		
4 rys.	33	689
" Wizye pokoju, 3 rys.	33	690/1
Mapka nowej gubernii Chełmskiej	33	692
Wyspa Elba. Dom Napoleona na San-Mar-		
tino od strony ogrodów	33	693
Nowy równoważnik	33	698
Do art.: Tak mówił mój przyjaciel, 3 rys.	34	707/8
" Albania, 4 rys.	34	708/9
" Kongres esperantystów w Kra-		
kowie, 2 rys.	34	711
Grupa zjazdu w Rapperswilu	34	712
Jajko ugotowane nad lampą	34	718
Stroje kobiece starożywieckie	35	722
Pierwszy pomnik Heinego w Prusach, od-		
słonięty w Halli w dniu 11 sierpnia r. b.	35	727
Ogólny widok Rapperswilu	35	728
Do art.: Na zamku Żywieckim, 11 rys.	35	730/1
" Tatterometr"	35	738
Do art.: Wilegiatura, 7 rys.	36	749/50
Trzęsienie ziemi w okolicach Konstancy-		
nopola, 3 rys.	36	754

	Nr.	str.
Do art.: Pogotowie ratunkowe w Tatrach	36	755
Moneta nie do wzięcia	36	760
Pawilon główny na wystawie w Pleszewie	37	775
Uczenie chłopca poety (Kuraś'a)	37	775
Prasa do soków	37	780
Chór białoruski w Wilnie	38	791
Herb krawiecki	38	797
Grupa VI zjazdu architektów polskich w Krakowie	38	797
Złudzenie optyczne	38	802
Do art.: Dzieje baroku, 4 rys.	39	809/10
„ Anadhapura, 3 rys.	39	810/11
Żywy rubel	39	822
Do art.: a Wawel, 5 rys.	40	830
„ Kongres eucharystyczny, 4 rys.	40	832
Uroczystości ku czci Skargi w Krakowie	40	836
Jeden z salonów wystawy „Sztuki“	40	836
Figury z apoteozy Jana III, znalezione w Viareggio nad brzegiem morza Tyreńskiego	40	838
Dzwon pneumatyczny	40	842
Do art.: Brzegiem Wisły, 12 rys.	40	853/45
Odsłonięcie pomnika naczelnika Sokolów galicyjskich we Lwowie	41	856
Wnętrze trumny Piotra Skargi	41	856
Tablica pamiątkowa Skargi we Lwowie	41	857
Odsłonięcie tablicy pamiątkowej Skargi we Lwowie	41	857
Bursa grunwaldzka dla chłopców	41	857
Bursa T. S. L. dla dziewcząt	41	857
Wyniki impetu	41	862
Do art.: Wojna, 8 rys.	42	876/7
Mapa plastyczna terenu wojennego	42	880
Przyrząd do... gaszenia świecy	42	881
Do art.: Lewocza, stolica Spiżu i jej skarby artystyczne, 8 rys.	43	890/1
„ Wojna na Bałkanach, 20 rys.	43	896/7
„ Dobrowolne wywłaszczenie, 4 rys.	43	898
Pismo litograficzne	43	904
Pagoda Rangoon, 2 rys.	44	913/4
Do art.: Wywłaszczenie, 7 rys.	44	915/6,7
„ Wojna na Bałkanach, 5 rys.	44	918/9
Ścieśnione powietrze	44	926
Do art.: Wywłaszczenie, 9 rys.	45	937/8,9
„ Wojna na Bałkanach, 7 rys.	45	940/1
„ Okrucieństwa wojny, 2 rys.	45	943
Tańcząca sprężyna	45	948
Do art.: Wojna na Bałkanach, 9 rys.	46	960/1
Korespondenci dzienników zagranicznych przy głównej kwaterze tureckiej armii wschodniej	46	962
Do art.: Częstochowa dzisiejsza, 2 rys.	46	968/9
Do art.: Wywłaszczenie, 5 rys.	47	988
„ Wojna na Bałkanach, 6 rys.	47	990/1
„ Wywłaszczenie, 3 rys.	48	1007
„ Wojna na Bałkanach, 7 rys.	48	1010/1
Nowy kościół w Wielkiej Brzostowicy	48	1012
Wiec w Inowrocławiu	48	1013
Jatka z psiem mięsem	48	1013
Obrazek zagadkowy	48	1018
Do art.: Wojna na Bałkanach, 5 rys.	49	1030/1
Widok ogólny Meranu	49	1033
Obrazek zagadkowy	49	1038
Do art.: Wojna na Bałkanach, 3 rys.	50	1050/1
Wilno, noc księżycowa	51	1059
Smieciarz wileński	51	1074
Na targu wileńskim	51	1075
Do art.: „Wieczory wileńskie“, 3 rys.	51	1076
Zbiory Lesser'a Gieldzińskiego, 12 rys.	52	1085/6
Przedstawiciele państw bałkańskich na konferencji pokojowej w pałacu St. James w Londynie	52	1087

V. RYSUNKI DO KRONIKI.

(Teatr, kronika miejscowa, krajowa, wystawy, grupy, winyety do książek i t. d.)

Teatr.

„W gołębniku“ na scenie teatru Letniego	29	606
Teatr w Mezjerēs. Korowód cieni wśród lodowców w noc Dziadów	29	606
„Miód kasztelański“ na scenie teatru Małego	30	630
„Nasi na Rivierze“ na scenie teatru Letniego	34	713
„Anioł Pański“	35	733
„Noc świętojańska“	35	733
„Pieśń“ na scenie teatru Małego	36	755
„Orlątko“ na scenie teatru Wielkiego	37	771
Scena z „Madame Sans Gène“	39	818
„Antony“ w Komedyi Francuskiej	39	818
„Motylki“ na scenie teatru Małego	40	837
Scena z „Kameleona“	41	852
„ z „Gry serc“	41	852
„ z „Gałganducha“	42	879
„ z „Panie Kochanku“	43	894
„ z „Meduzy“	44	922
„Dobrze skrojony frak“, 2 rys.	45	943
„Bankructwo“ na scenie teatru Małego	45	943
Scena z „Dyabła i karczmarki“, 2 rys.	46	959

	Nr.	str.
„Jedynak królewski“	47	992
„Walka kobiet“ na scenie teatru Małego	47	993
Scena z „Jeńca Napoleona“	50	1052
„Warszawianka“ na scenie wileńskiej	51	1076
<i>Rysunki do kroniki.</i>		
Wystawa w Bagateli	27	571
Uratowane lipy	28	591
Do art.: Z wrażeń łódzkich, 2 rys.	29	607
Grupa komitetu pierwszego zjazdu szewców w Warszawie	29	610
Laureaci konkursu straży ochotniczych w Częstochowie	29	611
Dworek na rogu ul. Miodowej i placu Krasińskiego	29	611
Otwarcie wystawy rzemieślniczej w Łodzi	30	630
Poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę Warszawskiej Szkoły Sztuk Pięknych	30	630
Do art.: Wystawa rzemieślnicza w Łodzi, 3 rys.	30	632
Poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę Biblioteki Publicznej im. Kierbedzia	32	673
Na terenie „Sobola i panny“	33	694
Wystawa rolniczo-przemysłowa w Staszowie, 6 rys.	35	732
Wystawa ruchoma w salach szkolnych Tow. Akc. Zakładów Żyrardowskich Helle i Dittrich, 2 rys.	35	733
Do art.: Hojny dar, 2 rys.	36	751
„ Drogie mieszkania, 2 rys.	38	792
Pogrzeb ś. p. Marcina Witkowskiego na ul. Leopoldyny	39	816
Siedmioklasowy zakład naukowy w Milanówku	39	817
Do art.: Wybory w Warszawie, 5 rys.	42	878
35-lecie szkoły W. Górskiego	42	879
Do art.: Pogotowie opiekuńcze dla dzieci, 5 rys.	43	895
Wydział kąpiel ludowych w Warszawie	44	920
Grupa włościan w Ciechocinku	44	921
Do art.: Żydowski poseł Warszawy, 2 rys.	46	961
„ Obłężenie bandyty na Jasnej Górze, 2 rys.	48	993
„ Wystawa lalek	49	1032
Poświęcenie kamienia węgielnego pod nowy gmach biblioteki Krasińskich	50	1053
Pogrzeb ś. p. Arcybiskupa Wincentego Chościaka-Popiela, 4 rys.	51	1077

Karty tytułowe, winety okładowe, ilustracje do książek.

„Dzieje porozbiorowe Litwy i Rusi“	27	572
„Przed stu laty“ Fryderyka Masson	29	612
„Chłopi“ Władysława St. Reymonta	29	612
„Poskromienie sekutnicy“ Szekspira	31	652
Pacher czy Stwosz, 3 rys.	32	674
Karaimi i bożnica w Lucku, 3 rys.	34	714
„O koniu w Polsce“ Zygmunta Sosnowskiego, 2 rys.	35	734
„Piękno miast i zabytki przeszłości“ Leona Pinińskiego	41	858
Okładka artystyczna z r. 1769	43	900
Karta tytułowa do „Naśladowania Chrystusa“ Tomasza à Kempis	43	900
Okładka książki „Pamięci Syrokomli“	45	944
Ilustracja z książki „800 kilometrów w Afryce środkowej“	45	944
Karta tytułowa do XIII tomu dzieł Fr. Nietzschego	46	964
Ilustracje do „Dzieciarni“, 2 rys.	47	994
„ książki p. t. „Julcia“	48	1014
„ „ „ „Szlakiem legionów“	48	1014
Ilustracja z książki „Pan Wąsik i jego towarzysze	49	1034
„ „ „Owoce i dzieci“	49	1034
„ „ „Miś i Kizia“	49	1034
„ „ „Sambo i jego przyjaciół“	49	1034
Ilustracje do „Dzoka“, 5 rys.	50	1048
Okładka do książki „Dziesięć sportów“ K. Laskowskiego	50	1054
„ „ „Polska pieśń miłośna“ J. Lorentowicza	50	1054
„ „ „Dżok“	50	1054
„ „ „Przygody pajaca“	50	1054
Ilustracja do „Bajek“ K. Glińskiego	50	1054
Ilustracja do książki „Jawa“	51	1078
Okładka do książki „Sława“	51	1078
Ilustracja do książki „Dziwaczne przygody“	51	1078

VI. RYSUNKI HUMORYSTYCZNE.

Hańba	27	576
Ocalanie honoru	28	596
Zamiast mydła	29	616

	Nr.	str.
Wyniki wygórowanego komornego	30	636
Ostateczność	31	656
Jedyny sposób	32	678
Po powrocie z nad morza	33	698
W trybie terażniejszym	34	718
Poeta	35	738
Dyrektor w kłopotcie	36	760
Za przykładem bogów	37	780
Miara wdzięków	38	802
Staranne wychowanie	39	822
Ofiara atawizmu	40	842
Usprawiedliwiony	41	862
Cel w życiu	42	884
Filozofia dziecięca	43	904
Wybór	44	926
Żebrak artysta	45	948
Intryga Europy	47	998
Telegram z ostatniej chwili	50	1058

VII. PREMIUM „TYGODNIKA ILLUSTROWANEGO“.

„Sybir — wizje przeszłości“, serya II, p. Konstantego Gorskiego.

SZACHY.

Wykaz caloroczny partyi według początków gry.

1. Włoska.		
Konsultanci — Rotlewi	5	106
Dr. Giersing — dr. Olland	45	948
2. Dwóch skoczków.		
Hanus — Duras	43	904
3. Hiszpańska.		
Romanowski — Langleben	1	20
Rabinowicz — Leonhardt	3	64
Cohn — Burn	4	84
Szekely — Chalupczy	5	106
Löwenberg — Englund	23	490
Cohn — Prokiesz	31	656
Teichmann — dr. Tarrasch	34	718
Alechinn — Rubinstein	43	904
Fridliziuss — Alechin	45	948
4. Czterech skoczków.		
Spielmann — Rubinstein	21	442
Bernstein — Rubinstein	44	926
5. Szkocka.		
Alechinn — Cohn	32	678
Spielmann — dr. Tarrasch	47	998
Niemcowicz — Rubinstein	50	1058
6. Gambit Duński.		
Lipsk — Wiedeń	38	802
Dr. Hartlaub — Testa	38	802
7. Angielska.		
Lewitzkij — Rabinowicz	49	1038
8. Ruska.		
Janowski — Marshall	42	884
Janowski — Marshall	42	884
9. Partya gońca królewskiego.		
Mieses — Rubinstein	33	698
10. Gambit Skoczek.		
v. Freymann — Duras	9	188
Spielmann — Réti	10	208
Aurbach — v. Freymann	12	250
11. Gambit Allgaiera.		
Leonhardt — Flambert	8	168
12. Gambit Muzio.		
Réti — Flambert	8	168
Duras — Flambert	11	228
13. Gambit Gońca.		
Leonhardt — Nyholm	11	228

	Nr. str.		Nr. str.		Nr. str.
14. Nieprzyjęty Gambit królewski.					
Tartakower — Burn	6	126			
15. Francuska.					
Flamberg — Konstański	1	20			
Flamberg — Rubinstein	2	44			
Schlechter — Rubinstein	12	250			
Duras — Spielmann	29	616			
Lewitzkij — Marshall	33	698			
Treybal — Przepiórka	34	718			
16. Sycylijska.					
Niemcowicz — dr. Tarrasch	14	292			
17. Nieprzyjęty Gambit Damy.					
Duz — Chotimirski — Salwe	7	146			
Lowtzky — Marschall	28	596			
Burn — dr. Tarrasch	36	760			
18. Pionkiem Damy.					
Rubinstein — Niemcowicz	19	400			
Havlicek — Schmitt	25	536			
Rubinstein — Hromadka	26	556			
Atkins — Speijer	27	576			
Moravec — Gregory	31	656			
Hammond — Michell	48	1018			
19. Kontrgambit w gambicie Damy.					
Marshall — Janowski	41	862			
20. Holenderska.					
Rubinstein — Spielmann	13	272			
Rubinstein — Lowtzky	35	738			
v. Freymann — Alechin	40	842			
21. Początek nieprawidłowy.					
Carls — Spielmann	35	738			
Carls — dr. Tarrasch	36	760			

BLUSZCZ

Największe i najpoczytniejsze pismo tygodniowe dla kobiet, literacko-społeczne, ilustrowane, pomieszcza prace pierwszorzędných sił literackich:

artykuły wstępne, artykuły treści społecznej, omawiające chwilę bieżącą i poruszające najżywotniejsze sprawy dotyczące kobiet.

Powieści. — Nowele.

Dodatki poświęcone łączności kobiet na ziemiach polskich.

Dodatki książkowe

w arkuszach zawierają powieści i nowele znakomitych autorów obcych i polskich.

Numery okazowe wysyłane na żądanie franco i gratis.

Dla zapewnienia sobie powieści pierwszorząd. „BLUSZCZ” ogłosił **Konkurs z nagrodą rb. 1000** na powieść obyczajową współczesną. Konkurs rozstrzygnięty będzie w końcu r. b. Oprócz powieści konkursowych „Bluszcz” drukować będzie od 1 Stycznia 1913 r. powieść **Jadwigi Marciniowskiej „VOX CLAMANTIS”**.

DZIAŁ KOSMETYKI Odrębną część pisma stanowi **DZIAŁ MÓD**

DZIAŁ GOSPODARSTWA

DOMOWEGO.

pytania i odpowiedzi zasadnicze z każdej dziedziny gospodarstwa domowego prowadzone przez p.

MARTEŃ NORKOWSKĄ.

Jedyny i najobszerny ze wszystkich, jakie są w pismach polskich, który zawiera rocznie przeszło 4,000 rysunków najświeższych modeli paryskich: sukien, okryć i kapeluszy damskich. — Osobne dodatki z ubraniami dziecięcymi. — Bielizna. — **Wzory robót kobiecych**, jak: hafty, gipiury, monogramy, roboty szydełkowe i t. p. Niezależnie od powyższego działu „Bluszcz” dodaje:

26 wielkich tablic krojów, DAJĄCYCH MOŻNOŚĆ WYKONYWANIA RÓŻNYCH UBIORÓW I ROBOT W DOMU

Od 1 stycznia 1913 r. Bluszcz dodawać będzie raz na miesiąc

wspaniałe paryskie ryciny kolorowe.

Wydawnictwa Bluszczu

na które składają się najcenniejsze nowości z beletrystyki polskiej, obcej i prace naukowe o treści naukowej, społecznej i wychowawczej — oraz **specjalne albumy** robót ręcznych wychodzących w r. 1913 jak i w roku poprzednim.

BLUSZCZ W DZIALE MÓD WPROWADZIŁ

Nowość

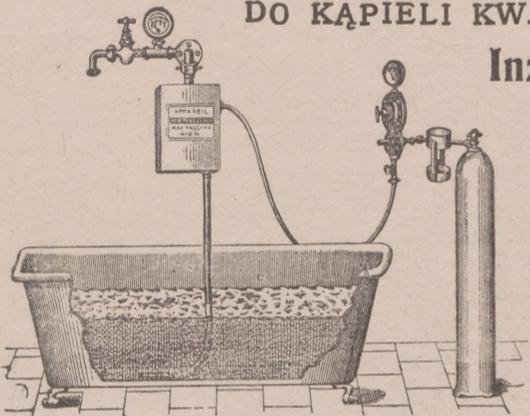
Czytelniczki BLUSZCZU do każdej ryciny, nie mającej odpowiedniej formy na tabl. kroju, otrzymują **paryską tak dokładną formę z bibułki**, że nawet osoba nie znająca kroju może ją doskonale zastosować. Do każdej roboty ręcznej, wżór wielkości oryginalnej. Dopłata za formy wynosi: od kop. 10 do 80 za wzory do robót: od kop. 15 do rb. 1. Koszt przesyłki kop 15.

Prenumerata „BLUSZCZU” wynosi: w Warszawie rocz. rb. 7.20, półr. 3.60, kw. 1.80, z przesyłką poczt. rocz. 10, półr. 5, kw. 2.50. Administracja „BLUSZCZU”: Warszawa, Nowy-Świat 41

APARAT „NON PLUS ULTRA”

DO KĄPIELI KWASOWĘGLOWYCH CO₂

Inżyniera Maxa Paschka, Wiedeń.

Zastępuje w zupełności naturalne kąpiele kwasowęgłowe. Stosowane głównie w chorobach serca, astmie, niemocy płciowej, anemii, chorobach kobiecych, nerwowych i t. p. Polecany gorąco przez znakomitych lekarzy i stosowany w pierwszorzędných klinikach, sanatorjach, zakładach kąpielowych i domach prywatnych Zachodniej Europy. Daje się łatwo zastosować w każdym pokoju i wannie. Zajmuje mało miejsca. Czyni zbyteczne inne środki do urządzenia sztucznych kąpiel gazowych, które nie dają pożądaných rezultatów. „NON PLUS ULTRA” przez swoje wewnętrzne urządzenie doskonale i szybko łączy kwas z wodą, woda ciągle musuje, nie tracąc na swojej sile. Kwas węglowy rozchodzi się w wodzie równomiernie przez co wytwarza na całym ciele chorego pożądanę pęcherzyki, wydziela żądaną ilość kwasu procentowo. Że aparat „NON PLUS ULTRA” zainteresował cały świat lekarski dowodem liczných świadectw różnych znakomitości.

Do nabycia u przedstawiciela

Stefana Bekrychta Warszawa, Marszałkowska 145 tel. 262-11.

Dobrze płacę, a tanio sprzedaję
NABYWAM KWITY LOMBARDOWE, brylanty, perły oraz inne drogie przedmioty, PŁACĘ NAJLEPIJ. Odstępuję je z małym zyskiem, sprzedaję też tanio nową biżuterię i zegarki renomowanych fabryk. Wybór ogromny poleca egzystujący od 1887 r. MAGAZYN JUBILERSKI A. D U S Z K E, Marszałkowska 102, tel. 105-39.

Odpowiedzi referenta Zadań Konkursowych.

Dr. W. N—ski w Wilnie. Zaczynać przy końcu roku nie warto. Z nowym rokiem będą nowe konkursy.

P. Z. Zawadzki w Żydzinie. Może zaginął na poczcie. Pozostałe kwestye zwróciliśmy do redakcyi.

Ks. Hier. Dobr. Zupełnie taka szarada była zamieszczona w r. z. Inne pomieścimy w miarę miejsca.

P. M. Wielorański w Moskwie. Książki wysłane. Na wpisy dla ubogich uczniów nic nie zostało.

Wydawnictwo GEBETHNERA i WOLFFA

WYPISY HISTORYCZNE

pod redakcyą prof. KAZIMIERZA WACHOWSKIEGO.

Wypisy historyczne

mają za zadanie wyrobienie w uczniu zmysłu historycznego, dostarczenie mu materiału do porównywania bytu i charakteru różnych narodów, a przez to wzbudzenie głębokiego zainteresowania zjawiskami historycznymi.

Wyszedł z druku

Tom I. Historia Starożytna.

W wyciągach z dzieł najwybitniejszych autorów Polski i Europy przesuwają się przed czytelnikami obrazy życia i obyczajów ludów: Egiptu, Chaldej, Babilonu i Assyrii, Persji, Indji, Grecji, Rzymu w opracowaniu Justyny Jastrzębskiej i Kazimierza Wachowskiego.

Historia starożytna

zawiera 690 stronice tekstu i przeszło 200 ilustracji na 51 osobnych tablicach.

CENA TOMU WYNOŚI: broszur. rb. 3.50; w oprawie płóciennej rb. 4.00; w ozdobnej oprawie rb. 4.50.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

„STELLA CONCERT-RECORD”

PLĄTY GRAMOFONOWE
NAJLEPSZE W ŚWIECIE
ŻĄDAC WSZĘDZIE

Księgarnia GEBETHNERA i WOLFFA w Warszawie
poleca:
HYGIENĘ DZIECKA
przez D-r Med. Matyldę Blehler
Z rycinami w tekście.
(Książka polecana przez Tow. Hygieniczne Warszawskie). Cena kop. 80.
Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Nowości Gwiazdkowe.

Wydawnictwa GEBETHNERA i WOLFFA w Warszawie

DLA DZIECI od 4 do 9 lat.

- MIS i Kizia z tekstem K. Glińskiego —.50
- OWOCE i DZIECI " " —.50
- PAN WĄSIK i jego towarzysze z tekstem M. Dynowskiej —.50
- SAMBO i jego przyjaciele —.50
- STAŚ i JANEK, ich figle i psoty —.50
- WESOŁY LUDEK, 12 artyst. kolor. obrazków dla dzieci od 6 do 9 lat Zofji Rogoszołny —.50
- DZIECIARNIA, opowiadania z życia dzieci, napisane przez Ewę Torporczykównę, z ilustr. I. M. Bruinier, w opr. karton. —.50

DLA DZIECI od lat 7.

- Collodi C. PRZYGDY PAJACA z licznymi humorystycznymi ilustracjami, Tomaczanie z włoskiego. W opr. kart. 1.20 — ozdobnej —.50
- Gliński K. BAJKI z 4-ma planszami kolorowymi oraz 12-ma czarnymi K. Gorskiego, w pięknej kolorowej okładce. Wyd. bardzo ozdobne —.280
- Przyborowski W. BÓG MI POWIERZAJ HONOR POLAKÓW... Opowiadanie młodego Krakusa. Z rys. S. Bagińskiego —.50
- Włodkówna Bron. JULCIA. Powieść dla młodzieży. Z 8-ma rys. Z. Badowskiego. W opr. karton. —.50

DZIECI OD LAT 12 i MŁODZIEŻY.

- Fitzpatrick. DŻOK, przygody psa i jego pana w puszczy. Przełożył z 6-go wyd. ang. Stefan Barszczewski Ze 160 ilustr. w tekście oraz 16 osobnymi tablicami. W opr. kart. 2.— w ozd. —.240
 - Laskowski K. DZIEŚIĘ SPORTÓW DLA MŁODZIEŻY. Niezbędny podręcznik do rozwoju życia sportowego. Z licznymi ilustr. 1.50, w opr. karton. —.180
 - Mossoczowa M. MŁODOŚĆ POETY. Z kolorow. portret. Zyg. Krasieńskiego. W opr. kart. —.120
 - Ostrowski Stan. ŚLADAMI LEGJONÓW. Opowiadania z bohaterstkich walk legionów polskich we Włoszech. Z ilustracyami S. Bagińskiego. W opr. kar. —.120
 - Urbanowska Z. CUDZOZIEMIEC. Powieść dla młodzieży. Z licznymi ilustr. na osobnych kartach. W opr. kart. 1.60 — ozdobnej —.2—
 - Waterman N. JAKĄ MŁODA DZIEWCZYNA BYĆ POWINNA. Kop. 60, w ozdobnej oprawie —.90
 - WYPISY HISTORYCZNE pod red. prof. K. Wachowskiego, I Historia starożytna 3.50, w opr. płóciennej 4.— ozdobnej 4.50
 - Żmijewska E. JUTRO. Powieść dla dorastających panien. Z piękną okładką rys. Z. Badowskiego 1.80 w opr. kar. —.2—
- KATALOG SZCZEGÓŁOWY WYDAWNICTW GWIAZDKOWYCH KSIĘGARNIA WYSYŁA BEZPŁATNIE.

TREŚĆ: DZIAŁ LITERACKI I ARTYSTYCZNY. Rodzice, dzieci, szkoła, przez Bolesława Koskowskiego. — Salon 1912 roku. — Zbiory gdańskie, przez Cz. Łukaszevicza. — Na dobie. — Rok 1794, powieść historyczna, przez Władysława Reymonta. — RYJINY: Łowiczenie w kościele, Gustaw Pilati. — Zbiory Lessera Głodzińskiego. — Lesser Głodziński. — Cztery pory roku. — Organy domowe gdańskie z dziewa orzechowego wiek XVIII. — Miniatura Gustawa Tauberta z r. 1786. — Drobný portret damy z r. 1787. — Szafa gdańska orzechowa z w. XVIII. — Łoże dębowe z w. XVII. — 9 ryc. do „Na dobie”. — Pastorał, Vlastimul Hoffman.

Rocznik Gebethnera i Wolffa KALENDARZ Encyklopedyczno-Praktyczny na rok 1913

wyszli z druku i zawiera: sto kilkadziesiąt artykułów, mnóstwo porad i wskazówek praktycznych, map, planów, zestawień statystycznych i t. p.

200 ilustracji: portretów, oraz niezmiernie ciekawych kartografii encyklopedyczno-satyrzyczno-porównawczych.

Rocznik Gebethnera i Wolffa zawierający nadto wszelkiego rodzaju informacje kalendarzowo-astronomiczne, geograficzne, etnologiczne, polityczne, chronologiczne, historyczne, statystyczne i t. p. **powinien znajdować się we wszystkich domach polskich.**
Cena kop. 60 w oprawie kartonowej kop. 80.

Kalendarz

Centralnego Towarzystwa Rolniczego
na rok 1913.

Cena obu części rb. 1.25, z notatnikiem oprawnym w skórę rb. 1.65.

**Skład główny w księgarniach
GEBETHNERA i WOLFFA
w Warszawie, Lublinie i Łodzi.
Do nabycia we wszystkich księgarniach.**

Księgarnie GEBETHNERA i WOLFFA w Warszawie, w Lublinie i w Łodzi polecają:

Contes du Vieux Japon adaptés par H. W. Zaniewski i Ch. Neyroud.

(Tirage en couleurs sur papier du Japon à 500 exemplaires numérotés de Ito Sada à Tokio)

Arama le vieillard, qui faisait fleurir les arbres morts. —40
Kobutori et les démons. —40

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Dobre gospodynie
używają do pieczenia ciast, tortów i t. d.
D-ra Oetkera Proszku Do Pieczenia
„Backin”

Sprzedają w handlach kolonialnych i składach aptecznych, gdzie też wydawane są bezpłatnie broszurki z przepisami o pieczeniu. Prosimy zwracać uwagę na opakowanie w różnych torebkach z podpisem D-ra Oetkera.

Przedstawiciel GUSTAW ROSENTHAL w Warszawie. Żabia 9.

Dział Gospodarczy.

KWASZENIE KAPUSTY PARZONEJ NA ZIMĘ.

Kapusta kwaszona za pomocą wrzącej wody jest bardzo jędrna, konserwuje się doskonale, ma obficie sosu i daleko mniej pleśnieje niż inne.

Beczkę opatrzoną dobrą obręczami wymytą i octem wyparzoną ustawić w piwnicy w miejscu, gdzie przez całą zimę stać powinna, należy tylko ustawić beczkę na paru cętlach, aby ziemi nie dotykała.

Kapustę obraną ze zwiędłych i nieczystych liści, a powykrajaniu głąbków, lub po nakrajaniu ich gęsto, aby potem grubych plasterów nie było, zszatkować następnie sypać ją po trochu w beczkę, dając na dwa duże przetaki kapusty, dużą garść soli wymieszanej cokolwiek z koprem, (dużo kopru brać nie można, bo od niego żółknie).

Gdy beczka, kapusta i wszystkie inne dodatki będą przygotowane, należy mieć raz po raz w piwnicy dzbanek wody wrzącej, (którą trzeba przenosić z kuchni dobrze przykrytą, aby nie stygła) i z niej, garnuszkiem po trochu polewać każdą warstwę upychając tak rękami, aby woda w niej kłąkała.

Jeżeli są jabłka leśne, lub nawet niedostatek kwaśne winogrona, można nimi kapustę przekładać, przez co nabierze dobrego smaku. Dobrze jest też między w a r s t w a m i kupusty dać parę rzędów kapusty w główkach średniej wielkości posypawszy je oddzielnie trochę soli.

Główki kapusty mają tę dobrą stronę, że nigdy nie będą tak kwaśne, jak kapusta szatkowana z jesieni urządzona; można więc, biorąc główki do gotowania świeżo poszatkować i zmieszać z kapustą w której leżały.

Wszystkie warstwy kapusty trzeba w ten sposób układać, polewając każdą gorącą wodą w takiej ilości, aby przy przyciskaniu rękami woda pod sam wierzch dochodziła.

Na drugi dzień należy kapustę w kilku miejscach przetkać do dna grubym kijem, a po kilku dniach, gdy już kwaśnieć zacznie (co bardzo szybko następuje) okryć ją dużym kawałem starego płótna, nałożyć denkami i przycisnąć paru kamieniami.

Po tygodniu kapusta jest już zupełnie dobra do użytku.

RZEŻĄCZKA (TRYPER)

ostra i przewlekła, z łatwością leczy się za pomocą NOWEGO, KLINICZNIE ZBADANEGO PREPARATU

KAVANOSE D-ra REUNET,

zaszczyconego wieloma pochlebnymi opiniami w specjalnej prasie lekarskiej.

KAVANOSE D-ra REUNET niszczy mikroby rzeżączki, przerywa wyciek, usmierza klucia, bóle i w krótkim czasie usuwa zapalenie cewki moczowej.

ZALECANY JEST PRZEZ LEKARZY.

Sprzedaje się w aptekach i składach aptecznych.

Cena pudełka rub. 1 kop. 65

Żądacie oryginalnego w aluminiowym opakowaniu z plombą komory celnej.

Literatura na pierwsze zadanie bezpłatnie
Instytut D-ra KALVET Warszawa
Marszałkowska 120
ODDZIAŁ 7

Księgarnie GEBETHNERA i WOLFFA w Warszawie Nowo-Sienna № 9 i Krak.-Przedmieście № 15 — w Lublinie, Krak.-Przedm. № 36. w Łodzi, Piotrkowska 87, i w Krakowie G. Gebethnera i S-ki

otrzymały na skład główny:

	Rb. k.
BARTOSZEWICZ JOACHIM, Na Rusi polski stan posiadania (Kraj, ludność — ziemia).	1 —
BIEGAŃSKI JAN, Uprawa roślin lekarskich, Z 21-ma rysunkami w tekście.	— 50
BREGMAN E. L., Alkoholizm a zwyrodnienie potomstwa.	— 15
CHRZĄSZCZ TADEUSZ, Wina owocowe. Podręcznik dla szkół rolniczych i praktyków.	1 10
DUBIECKI MARYAN, Romuald Traugutt i jego dyktatura podczas powstania styczniowego 1863—1864. Wydanie trzecie powiększone (z 3-ma rycinami).	1 80
ERDMANN T. E., Konstrukcje i formy języka niemieckiego z tablicami, figurami i zadaniami zasadniczymi.	1 45
FLAMM MICHAŁ, Przemiany dr mat w trzech aktach nie na scene.	1 —
GAŚSIOROWSKI WACŁAW, Babilon, Opus 28—Tom 34.	2 20
GODLEWSKA LUDWIKA, (Exterus). Powieści i nowele Tom I. II. Kato. Powieść współczesna w 2 częściach.	2 —
— Powieści i nowele, Tom III. Po zdrowie. Powieść.	1 —
— Powieści i nowele, Tom IV. Dobrane pary. Powieść.	1 20
— Powieści i nowele, Tom V. Nowele.	— 80
— Powieści i nowele, Tom VI. W zapadłym kącie. Szkic. Adam. Z teki pośmiertnej.	1 —
GRALEWSKI STEFAN, Legendy o kwiatach. (Na podstawie źródeł arabskich, starogreckich i chrześcijańskich).	— 80
HEMPEL JAN, Doświadczenie religijne. Odczyt wypowiedziany w Paryżu dnia 30 listopada 1910 roku w Tow. literatów i artystów polskich.	— 35
JORDAN ROMAN, Argentyna jako teren dla polskiego wychodźstwa. (Sprawozdanie z podróży informacyjnej).	— 35
KOSMOWSKA IRENA, MILKUSZYC DOROTA, SZYCOWNA ANIELA, Kobieta polska jako autorka pedagogiczna. Bibliografia książek z dziedziny teorii wychowania, podręczników i literatury dla młodzieży, poprzedzona wstępem historycznym.	— 50
KOZICKI ST., Polityka polska w Dumie.	— 15
— Przeobrażenie wsi polskiej.	— 15
KRASZEWSKI I. J., Nera. Powieść z życia współczesnego.	1 20
KRAKOWSKI EDWARD, Prądy galwaniczny i faradyczny w elektroterapii. Podręcznik dla wszystkich.	2 10
KRONENBERG LEOPOLD, Dwa artykuły w sprawie esperanta, 1. Do społeczeństwa polskiego, 2. Łatwość esperanta.	— 10
KRZYŻANOWSKI ANATOL, Za cudze winy. Powieść współczesna. Wydanie drugie.	1 50
MARYLSKI ANTONI, Dzieje sprawy żydowskiej w Polsce.	1 —
MIKŁASZEWSKI SŁAWOMIR, Głębi ziem polskich oraz mapa gleboznawcza Królestwa Polskiego. Wydanie drugie.	2 —
MNISZEK HELENA, Książka boru.	1 50
PAPEE JULIA, Bezmięsa kuchnia, 638 przepisów do sporządzenia potraw jarskich. Opracowane na podstawie dzieł wybitnych lekarzy—hygienistów i ścisłej, długoletniej praktyki.	1 20
STRASZEWSKI MAURZYCJUSZ DR, Dzieje filozoficznej myśli polskiej w okresie porobiorowym, Tom I od rozbiórów do roku 1831.	4 —
STRUMPF ALEX. KAROL, Für die Jugend, Das Nibelungenlied, Parzival, Lohengrin.	— 15
— Für die Jugend, Lessing: Minna von Barnhelm, Nathan der Weise.	— 15
ULASZYŃ HENRYK DR, W obronie nauki.	— 25
WILDE OSCAR, Księżna Padwy (The Duchess of Padua). Dramat tłumaczony z ang. Bolesław Rachlewicz.	1 —
WOES, Prawo.	— 25
WOŹNICKI KAZIMIERZ, O stosunkach francusko-polskich.	— 30
ZNANIECKI FLORYAN, DR, Studya nad filozofią wartości I. Elementy rzeczywistości praktycznej.	— 40
ZORJAN E., Warnieńczyk. Powieść historyczna.	1 50
ŻUKOWSKI JAN DR, KS, W krainie dziecka, Rzecz o uroku dzieciństwa, Młodym i starym ku rozwadze i rozrywce. Wydanie drugie.	1 20
ŻULIŃSKA BARBARA, Mały Jezus, Legendy i opowiadania z dzieciństwa Chrystusa Pana. Z ilustracjami.	1 80

GLYCEROPHOSPHATE
GRANULE
ROBIN

Glicerofosfat ROBINA
ZIARNISTY.

Jedyny przyswajalny preparat fosforu.
Wzmacniający system nerwowy.

Glicerofosfat Robina działa skutecznie we wszystkich chorobach nerwowych, przy neurastenji, przepracowaniu umysłowym, neuralgji, migrenie i t. p. Lekarze zalecają go również przeciw krzywicy, osłabieniu kości w okresie wzrastania dzieci, w okresie ciąży i podczas karmienia.

Glicerofosfat Robina wzmacnia apetyt i korzystnie wpływa na przyrost sił.

Przyjemny w smaku, zażywa się w wodzie lub w mleku.

Sprzedają w aptekach oraz w składach aptecznych.
Wystrzegaj się falsyfikatów i naśladowców.

Warszawa

Księgarnie i składy Nut GEBETHNERA i WOLFFA

Lublin

POLECAJĄ NOWO-OTWARTĄ FILIĘ W ŁODZI, PIOTRKOWSKA Nr 87.

Posiada na składzie wielki wybór książek w różnych językach, we wszystkich działach wiedzy i literatury, jako też książek do nabożeństwa w oprawach od najskromniejszych do najwykwintniejszych. Mszały, Brewiarze, Diurnaliki, Kanony w znacznym wyborze. Nowości wydawnicze krajowe i zagraniczne w języku polskim i obcych otrzymuje niezwłocznie po wyjściu z druku. Stale utrzymuje w komplecie na składzie książki szkolne gdziekolwiekbydy wydane. Pośredniczy w przyjmowaniu przedpłaty na wszystkie pisma i wydawnictwa periodyczne, krajowe i zagraniczne po cenach redakcyjnych. Katalogów wydawnictw własnych i obcych oraz katalogów pism dostarcza na żądanie bezpłatnie. Zamówienia z prowincji załatwia z całą sumiennością i możliwą szybkością, na żądanie za zaliczeniem pocztowym.

Agentura własna „TYGODNIKA ILLUSTROWANEGO” w księgarni Gebethnera i Wolffa w Łodzi, Piotrkowska 87, przyjmuje przedpłatę i ogłoszenia do naszego pisma.

W wypadkach przedwczesnej Neurastenji u mężczyzn

i wszelkich neurastenicznych dolegliwości jako—to: bezsenność, rozbieżność myśli, zanik pamięci, niepokój duchowy, ucisk na mózg, drgawki, uderzenia krwi do głowy, łatwa pobudliwość, brak łaknienia, zaburzenia w trawieniu, nerwowe dolegliwości sercowe, okazała się

Muiracithina Alexandra

nadzwyczaj skutecznym, a zupełnie nieszkodliwym środkiem wzmacniającym. Podług badań znanych powag lekarskich i największych profesorów jest **MUIRACITHINA** jednym z najsilniejszych środków wzmacniających, czego wreszcie dowodzi wielka ilość pierwszorzędnych orzeczeń

OSTRZEŻENIE: We własnym interesie należy zwracać uwagę na nazwę

Muiracithina Alexandra

Kantor Preparatów Cbemicznych, Petersburg, Mała Koniuszenna 10.

Główny skład dla Królestwa Polskiego: S. Rościszewski i J. Kirchmajer, Warszawa, Bracka 6.

Literatura: Tajny radca lekarski prof. Eulenberg—Berlin, tajny rad. lek. prof. Füringer—Berlin, prof. Posner—Berlin, prof. Rebourgeon—Paryż prof. Goll—Zürich, Popper—Igls i rad. taj. prof. Senatorsa.

Wyczerpująca literatura gratis i franco do usług. Muiracithina sprzedaje się we wszystkich aptekach.

Kacepe Balsam

Stosowany z wynikiem doskonałym jako wcieranie przy reumatyzmie, podagrze, iszjasie, bólach nerwów, mięśni i migrenie, jak również przy innych objawach bolesnych. Do nabycia wszędzie. Cena tubki Rb. 1,20 i 0,70.

Preparat „TRAYSER” przeciw reumatyzmowi podagrze jest do nabycia we wszystkich Aptekach i Składach Aptecznych. Ilustrowana broszura z prawidłowym opisem powyższej wspomnianych chorób wysłana zostaje na pierwsze żądanie bezpłatnie. Adresować M. E. Trayser № 108 Bangor Nouse, Shoe Lane London England, E. C.

Nauczycielka wysoce wykształcona, świetny francuski, matematyka, przyroda, przygotowanie do najwyższych klas, malarstwo. Freblanka doskonale 5-cioletnie świadectwa. „Promień” Marszałkowska 119 tel. 181-90.

Już wyszła

w drugim wydaniu znakomita monografia

Stanisława Witkiewicza

„Matejko”

najświeższa nowość wydawnictwa periodycznego Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych.

„Nauka i Sztuka”

Dzieło to o 300 stronicach dużej 8-ki, wydane nadzwyczaj wytwornie na kredowym papierze z 260 rycinami w tekście, obok 9 ilustracji barwnych i 30 jednotonowych na oddzielnych kartonach, stanowi, pomijając wykwintny tekst pióra Witkiewicza, wyczerpujące album matejkowskie. Ozdobna trwała oprawa. Cena rb. 6 kop. 80.

Dzieło to, jak wszystkie zresztą wydane dotychczas tomy „Nauki i Sztuki” ze względu na swą artystyczną szatę, bogactwo treści i ilustracji oraz niezwykle niską cenę, zaleca się bardzo na dary i upominki.

Dotychczas wyszły i są do nabycia we wszystkich księgarniach:

Stanisław Orzechowski, napisał L. Kubala, str. 104; ilustr. 46;	
	w ozdobnej oprawie 1,35
Dante, napisał E. Porębowicz, str. 170; ilustr. 73; w ozdobnej oprawie	1,80
Maksymilian Gierzyński, napisał A. Sygietyński, str. 104; ilustr. 92;	
	w ozdobnej oprawie 1,80
Ziemia i jej budowa, napisał W. Łoziński; str. 219; ilustr. 91;	
	w ozdobnej oprawie 2,25
Portret i krajobraz angielski, napisał A. Potocki; str. 124; ilustr. 84; w ozd. opr.	2,25
Dzieje muzyki polskiej, napisał A. Polński; str. 280; ilustr. 147; w ozd. opr.	2,70
Michał Anioł, napisał W. Kozicki; str. 250; ilustr. 89; w ozd. opr.	2,70
Chopin, napisał H. Opieński; str. 139; ilustr. 74; w ozd. opr.	2,25
Grotger, napisał J. Bojcz-Antoniewicz; str. 584; ilustr. 403 (Oznaczone nagrodą Barczewskiego przez Akademię Umiejętności w Krakowie).	
	w ozdobnej oprawie 9,—
Wagner, napisał Z. Jachimiecki; str. 290; ilustracji 80 i nuty; w ozd. opr.	4,50
Norblin, napisał Z. Błowski; str. 220; ilustr. 148; w ozd. opr.	4,—

SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNIACH

Gebethnera i Wolffa

w Warszawie, w Lublinie i w Łodzi.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Herbata F. PIERZCHAŁSKI daw. Dementjewy,

WARSZAWA, BRACKA 16, tel. 28 72.

20%—Herbata, Kawa, Kakao, Czekolada 20%. Różne surogaty. Chińskie i Japońskie wyroby. Meble bambusowe, różne artystyczne przedmioty i przybory do gospodarstwa domowego.

KSIĘGARNIE GEBETHNERA I WOLFFA

w Warszawie, w Lublinie i w Łodzi

otrzymały na skład główny:

Wydawnictwo Akademii
Umiejętności

Encyklopedia Polska

Tom I zawiera: Dział I. Geografia fizyczna ziem polskich. Dział II. Charakterystyka fizyczna ludności ziem polskich i dzielnic ościennych. Cena rb. 10.60

Tomu IV-go część 2-ga zawiera: Początki kultury słowiańskiej. Cena rb. 3.—

W druku znajdują się:

Encyklopedia Polska

Tom II-gi oraz Tom III-ci

(razem około 45 arkuszy druku) zawierają: Język.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Księgarnie GEBETHNERA i WOLFFA w Warszawie, w Lublinie i w Łodzi polecają:

Naukę czytania i pisania dla dzieci

Napisał Maryan Falski

obrazkami ozdobił Jan Rembowski.

Cena w pięknej kartonowej oprawie rb. 1.—

RITUALE PARVUM

usui sacerdotum polono-
rum accomodatum,

edidit A. Kw. Cena kop. 60
w opr. płóciennej kop. 80
w opr. skórkowej brzegi
złoc. rb. 1.20.

Skład główny w księgarniach
GEBETHNERA i WOLFFA
w Warszawie i Lublinie.

Nieszczęśliwą ociemniałą kobietę, obarczoną kilkorgiem dzieci, bez środków do życia, polecamy gorąco sercom czytelników naszych.

Ofiary dla Urszuli B. przyjmuje nasz kantor.

Zakłady Mleczarskie Romana Rekierta i S-ki Koszykowa № 33 tel. 15-31.

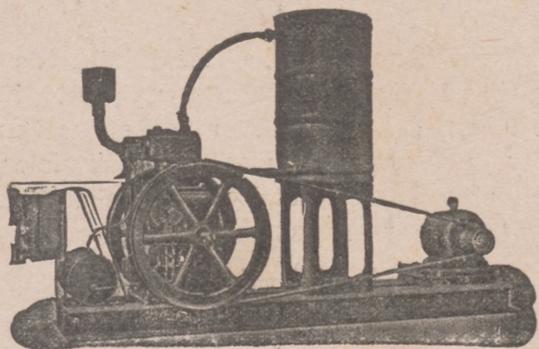
Dbałe wychowawczynie winny dawać MLEKO tylko absolutnie wolne od bakterii chorobotwórczych, gdyż młode organizmy nadzwyczaj łatwo ulegają wszelkim zakażom. Takim jest MLEKO HYGIENICZNE, za którego zdrowotność ręczą Dostawa do mieszkań prywatnych i sprzedaż w sklepach własnych.

Dzieciom do lat 15-tu

Tow. A. M. LUTHER w Rowlu
KAROL F. FIŠER
Mazowiecka 10, Warszawa

Automatyczne Elektrownie

„LISTER BRUSTON”

WYŁĄCZNI REPREZENTANCI

Roman Łebkowski i S-ka
Warszawa, Oboźna Nr. 7.

W. ROKICKI i S-ka

Warszawa, Nowy-Swiat Nr. 46, telefonu Nr. 199-59.

Wyroby gumowe, kalosze, Wanny, Ceraty, Linoleum, Obuwie płócienne i filcowe, Pończochy elastyczne, przybory podróżne, kufry, walizy, nesesery, piłki nożne, Galanterja Skórzana. Garnitury zamszowe i jelonkowe.

Kupujcie płyty gramofonowe
Tow. SYRENA GRAND-REKORD
ŻADAĆ WSZĘDZIE.

BIURO ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANE

W. Czosnowski Synowie

(właściciele Bronisław i Tadeusz Czosnowscy)

Warszawa, Ceglana 5, Telefon 5-80.

Całkowite przedsiębiorstwa budowlane lub poszczególne roboty. Stropy płaskie ceglane własnego systemu.

WODA KOLONSKA PODWÓJNA POTRÓJNA
N-4 (EXTRAKT)

S-PETERSBURSKIEGO
CHEMICZNEGO LABORATORJUM.
UZNANA ZA NAJLEPSZĄ
WYSTRZEGAĆ SIĘ NAŚLADOWNICTWA!
ŻADAĆ NALEŻY Z NASZĄ MARKĄ FABRYCZNĄ.
OD NABYCIA WSZĘDZIE.
ODDZIAŁ W WARSZAWIE GRANICZNA 15 Tel. 55-40

Opuścili prasę i są do nabycia we wszystkich księgarniach poezye

ZUZANNY RABSKIEJ

MIŁOŚĆ MÓWI...

Wydanie wytworne na papierze czerpanym (egzemplarze numerowane) rb. 180.

Księgarnie GEBETHNERA i WOLFFA

w WARSZAWIE, w LUBLINIE i w ŁODZI polecają:

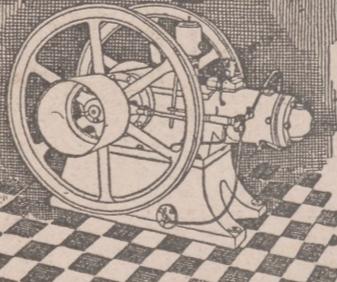
Polski kalendarz techniczny na rok 1913. Wyd. rok piąty. Wyd. wzaj. pom. i przezorn. dla osób prac. na polu techn. Cena w mocnej skórzanej oprawie 2.25
Rocznik wsi polskiej na rok 1913. W opracowaniu K. Laskowskiego. Z dodatkami adresów obywateli ziemskich Król. Polskiego, Litwy i Rusi. 1.80

FABRYCZNY SKŁAD KAFLI i PIECÓW MAJOLIKOWYCH

„Halis” Warszawa, Warecka № 14.
Telefon 46-62.

PIECE, KUCHNIE, KOMINKI. Wszelkie roboty w zakresie specjalności wchodzące

MOTORY-URSUS-WARSZAWA. Adres telegraficzny: „URSUS”-Warszawa.

Silniki 2 i 4-taktowe. ropowe, naftowe, spirytusowe—prostota budowy, obsługa zbyteczna, bezwonny wydmuch, ekonomiczność działania.
Lokomobile rolnicze—uznane są za najpraktyczniejsze dla gospodarstw wiejskich.
Silniki do gazu miejskiego.
Urządzenia silnikowe o gazie ssanym z antracytu najtańsze źródło energii mechanicznej

Przeszło 2,000 silników—w ruchu.
ZŁOTE MEDALE
na ostatnich wystawach: w Częstochowie, Odessie i Carskim Siole.
T-wo Udzielowe Specjalnej Fabryki Armatur i Motorów „URSUS”
Warszawa—Sienna 15.

Kraków.

Przy zmianie zarządu HOTEL KRAKOWSKI został gruntownie odrestaurowany, z clem się poleca **W. P. Zarząd.**

Łazienka i kąpiele na miejscu.

Apel do Pań!

Używajcie zamiast szkodliwych mydeł do mycia twarzy tylko otrąbek

„LACTOL”

gdyż tylko one zachowują waszą cerę w świeżości do późnego wieku. Cena pudełka na miesiąc wystarczającego kor. 2
Główny skład na Austro-Węgry: **M. LESZEK SKŁADOWSKI, LWÓW.**

Wszędzie do nabycia w aptekach i droguerach.

ZABAWKI NAUKOWE

Kinematografy od rb. 2,75
Laternie magiczne „-75
Motorki parowe „ 1,50
Parowozy „ 3,-
Kolejki „ 2,-
Elektromotorki „ 1,25
Dynamomaszyny „ 4,-
Cewki indukcyjne „ 1,80
Stereoskopy „ 1,-

Bogato ilustrowane cenniki gratis i franco. Z. Seid, Marszałkowska № 89.

Ulubione Modne Perfumy

Divinia

F. WOLFF i SYN

Dostawcy Dworu

Karlsruhe, Berlin i Wiedeń
Sprzedaż we wszystkich lepszych składach aptecznych i perfumeryach.

ŚWIADECTWO.

Zaświadczam niniejszem, iż „Maść od grudy” sprzedawana przez firmę B. LANDY najzupełniej usprawiedliwia oddawane jej pochwały, ponieważ stanowi przewyborny środek: na pęknięte kopyta i zatrąty, niszczy poderwania, grude, obrzękłości, rany, podbicia, stwardnienia ścięgna, narosty, świerzbę, wpływa na odrost kopyt; leczy ochwat, sztegiel, opoje (pijaki), usuwa gruczoly z zolzy powstałe i t. p. (Podp.) Romuald Sobolewski, lekarz weterynaryj, asesor kolegjalny.

„Maść od Grudy” po kop. 95 za słoik, prócz kosztów przesyłki.

Wyłączna sprzedaż u **B. LANDY**
w Warszawie, ul. Leszno Nr. 46, telefonu Nr. 55-39.

Świat i człowiek

Wydanie nowe, przerobione.

- Z I. Pojęcie rozwoju. — Wszczęświat i jego rozwój. — Rozwój ziemi — W opracowaniu: I. Wasserberga, St. Kramsztyka i W. Nałkowskiego. Z 85 ilustr. i 3-ma tablicami kolorowymi. Cena rb. 1.35
- Z II. Rozwój życia organicznego. — Genealogja roślin. — Genealogja zwierząt. — Pochodzenie człowieka. — Rozwój człowieka. — W opracowaniu J. Nusbaumma, Z. Woycieckiego, J. Eismonda, K. Stolyhwy i L. Krzywickiego. Z 83 ilustr. i 1 tablicą. Cena rb. 1.60
- Z III. Rozwój kultury materialnej, więzi społecznej i poglądu na świat. — Rozwój stosunków gospodarczych. W opracowaniu: L. Krzywickiego i K. Appela. Z 65 ilustr. Cena rb. 1.80

DZIEJE MYŚLI

- T I, z. I. O rozwoju metod badań naukowych. — Wiedza ludów pierwotnych. — Dzieje astronomji. — Rys rozwoju fizyki. — W opracowaniu: W. Heinricha, L. Krzywickiego, S. Kramsztyka i L. Brunera. Z 82 ilustr. w tekście. Cena rb. 1.50
- T I, z. 2. Rozwój historyczny pojęć chemicznych. — Szkic ewolucji pojęć w mineralogji. — Zarys rozwoju matematyki. W opracowaniu: L. Marchlewskiego, J. Siomy, M. Feldbluma, W. Smosarskiego i S. Kwietniewskiego. — Z 33 ilustr. Cena rb. 1.50
- T II, z. 1. Historia ogólnej nauki o ziemi (geografji—geologii). — Dzieje nauk biologicznych. — Dzieje antropologii. — Dopelnienie do historii fizyki — W opracowaniu: W. Nałkowskiego, J. Nusbaumma i L. Krzywickiego. — Z 40 ilustr. w tekście i 2-ma tablicami. Cena rb. 2.-
- T II, z. 2. Z historii zagadnień i metod psychologii. — Zarys historii językoznawstwa czyli lingwistyki (glottologii). — Indeksy alfabetyczne (rzeczowy i nazwisk) do hist. językoznawstwa. — W opracowaniu: S. Lorji i J. Baudouina de Courtenay. Cena rb. 1.50

Poradnik dla Samouków

Cz. IV. Wstęp. — Systemy wykształcenia i o wykształceniu ogólnym. — Logika i teoria poznania. — Filozofja i metafizyka. — Nauka wychowania. — Metodyka. — Historia pedagogiki. — Popularyzowanie wiedzy i Samouctwo. — Dopelnienia. — Odpowiedzi redakcji. Z 21 ilustracjami. Cena rb. 1.20

UWAGA. Każdy zeszyt stanowi oddzielną całość.

Skład główny w KSIĘGARNIACH GEBETHNERA i WOLFFA w Warszawie, w Lublinie i w Łodzi.

Wiedeński Magazyn

J. Magórski
F. Wolff
Miodowa 2
103 Senatorskiej
TELEFON 35-54

w dawnym lokalu
f. Leopold Koch.